REGD. NO. A. 40 — విడి ప్రతి 0-3-0 — శుక్రవారం 30-1-59

జమీన్ రైతు

సంపుటి 31 ⁑ మేనేజింగు ఎడిటరు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ⁑ సంచిక 5

బాపూజీకి భక్త్యంజలి!

బాపూజీ దివికేగిన విషాదదినం జనవరి 30. గాంధీజీ మనలను వీడి అప్పుడె పదకొండేళ్లు నిండినవి. నేడు భారత ప్రజలు విషణ్ణ హృదయాలతో జాతిపితను సంస్మరిస్తారు. ఢిల్లీ రాజఘాట్‌లోని బాపూసమాధి నేడు అందరిదృష్టిని ఆకర్షిస్తుంది. ఢిల్లీలోని ప్రభుత్వాధినేతలు, నాయకులు, ప్రజలు స్వయంగా రాజఘాటుకు వెళ్ళి సమాధిపై పుష్పగుచ్ఛాలుంచి, భక్త్యంజలి ఘటిస్తారు. రాష్ట్రపతి రాజేంద్రప్రసాద్ దంపతులు, డాక్టరు రాధాకృష్ణన్ ప్రభృతులు మహాత్ముని సమాధివద్ద ప్రార్థనలు జరపడం చిత్రంలో చూడవచ్చు.

క్రొత్తపార్టీలో సోషలిస్టులు స్వతంత్రుల చేరిక?

చెన్నారెడ్డివర్గం నిష్క్రమణపై అధికారవర్గాలలో ఆందోళన!

'హై' లేదు– 'కమాండూ' లేదు!!

కాంగ్రెస్ హైకమాండు పటుత్వం దినదినానికి నీరసిస్తూ, ఢేబర్ హయాంలో పూర్తిగా దిగజారిపోయినది. సర్దారు పటేలు కాలంలో హైకమాండు అంటే హడలుగా వుండేది. అగ్రనాయకుల దృష్టి నిష్పాక్షికంగా వుండడమే దానికి కారణం. కాంగ్రెస్ ఆదేశాన్ని ధిక్కరించేవాడు ఆరోజుల్లో ఆయుదు ఎవరు తప్పుచేసినా– నిర్దాక్షిణ్యంగా చర్యతీసుకొనబడేది. ఇప్పుడో అగ్రనాయకులే వర్గాలకు ఆత్తుఖ కాళ్ళేకున్నారు. అందువల్లనే వారి మాటకుగాని, వారి ఆజ్ఞకుగాని విలువలేకుండాపోయినది. కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకత్వంలో 'హై' (అధిక్యత) లేదు. 'కమాండు'(ఆజ్ఞాపాలన)గాని లేదు; హైకమాండు అనే మాటకు కాలదోషంపట్టిందేమో!

"కేవలం నాపై వ్యక్తిగతంగాకల ద్వేషం కారణంగా వారిలా అవలంబించారు" అని ముఖ్యమంత్రి నీలం సంజీవరెడ్డిగారు విజయవాడలో డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి ప్రభృతులు కాంగ్రెసునుంచి వైదొలగి వేరే రాజకీయ పార్టీ నిర్మించాలని చేసిన నిర్ణయంపై వ్యాఖ్యానిస్తూ, విలేకరులతో అన్నారు. అవతలివారిని అపహాస్యం చేస్తున్న ధోరణి ఈ వ్యాఖ్యలో కనపడుతున్నప్పటికీ ఇందులో నిజంకూడా అంతో లేదేమో. ఏ సంస్థలోనైనా ఆశయాలకూ ఆదర్శాలకూ ప్రాముఖ్యత సన్నగిల్లి, ఒక వ్యక్తి గాని కొద్ది వ్యక్తుల మూఠాచేతుల్లో అధికారమంతా కేంద్రీకృతమై, అధికారవాంఛ మితిమీరటంగాని వ్యక్తులు మరికొందరిని ఆ సంస్థలో తొక్కిపెట్టినప్పుడు, "వ్యక్తిగత" కారణాలపై అయినప్పటికీ, ఏనాటికైనా విడిపోక తప్పదేమో! ఈ విజయవాడ నిర్ణయంవల్ల ఆంధ్రరాజకీయాలు కొంత విస్పష్టరూపం దాల్చుతాయని భావించవచ్చు.

గత రెండు సంవత్సరాలనుంచి ఆంధ్ర కాంగ్రెసులో జరుగుతున్న తగాదాలు, వ్యక్తిద్వేషాలు పతాకస్థాయిలో ప్రజాస్వామ్యవాదులు, విజయవాడ నిర్ణయంవల్ల ఒకరకంగా తృప్తిచెందుతున్నారు. ఈ ముఠాల గ్రుద్దులాట ఇంతటితో సమాప్తమవుతున్నప్పటికీ ఇంతకంటె ముఖ్యమైన అంశమేమిటంటే,

హైదరాబాదు లేఖ

★★★ మా విలేకరి ★★★

రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసుకు ప్రత్యామ్నాయమైనపార్టీ మరొక ప్రజాస్వామ్యంపై విశ్వాసంకల ప్రతిపక్షంలేని లోటు ఇక తీరవచ్చును. అయితే ఇటు వీరు, కాంగ్రెసువాదులు కలహించుకుంటున్న కారణంగా కమ్యూనిస్టులు రాజకీయంగా బలపడకుండా చూడవలసిన అవసరంకూడా చెన్నారెడ్డి ప్రభృతులపైనే ఉంది.

—తరువాత 6-వ పేజీలో

నిర్మల స్పెషల్ * * *

కాఫీ పొడి - వక్క పొడి

❖ కాఫీ గింజలు వేయించినవి

పచ్చివి అమ్మబడును

నిర్మల కాఫీవర్క్స్

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

సీత యగ్ని ప్రవేశము

(గత సంచిక తరువాయి)

అంతరిక్షమునుండి కన్నులార వీక్షించుచుండిన దేవదానవ గంధర్వ మహర్ష్యాదులు రావణవధమును గాంచి తమ విమానముల వాహించి శ్రీరాముని పరాక్రమమును కొనియాడుచు పరమానందభరితులై తమ తమ నివాసముల కేగిరి. తదుపరి రాముడు మాతలిని స్వర్గమునకంపివేసెను. శ్రీరాముడు విజయగర్వముతోడ సుగ్రీవుని కౌగిలించుకొనెను. ఆనంతరమందలు శిబిరమున కేతెంచిన పదంపడి రాముడు సౌమిత్రినిగని, "నాయనా! నీవు విభీషణుని పట్టాభిషిక్తునిజేసి నా వాంఛ నెఱవేర్పుము" అని ఆనతీయగా లక్ష్మణుడు అన్న ఆనతికి విధేయుడై వానరులనంపి వెంటనే సముద్రజలములు తెప్పించి లంకాపురిలోనికిబోచ్చి రాక్షసపరివృతుడైన విభీషణుని సింహాసనముపై కూర్చుండబెట్టి మంత్రోక్త విధానమున ఆ విభీషణుని కనకకలశోదకముతో పట్టాభిషిక్తునిగావించెను. అప్పుడు రాక్షసామాత్యులు కడుమోదముతోడ నూతన రాజునకు మంగళకరముగు కానుకలొసంగిరి. రాజ్యాభిషిక్తుడైన పిదప విభీషణుడు మరల శ్రీరాముని శిబిరమున కేతెంచి వినమ్రుడై చేతులు జోడించి రామునికి పాదాభివందనము గావించి నిలువబడెను. తర్వాత శ్రీరాముడు హనుమంతునిగని, "సాధుపుంగవా! నీవు విభీషణుని అనతిగొని లంకాపురముజొచ్చి అశోకవనమునకేగి "సీతకు మన విజయవార్తను, మా క్షేమమును, రావణవధమును తెలియజేసి మరలిరమ్ము" అని సెలవిచ్చెను.

అంతట వాయునందనుడు విభీషణుని అనుమతి వడసి లంకాపురము లోనికిజొచ్చి అశోకవనమునకేగి వ్యసనముతో కృంగి, కృశించియున్న సీతనుగాంచి తన ప్రవర చెప్పి అంజలి ఘటించి, "తల్లీ! శ్రీరాముడు లక్ష్మణ సుగ్రీవాదులతో క్షేమముగానున్నాడు. రావణుని వధించి శ్రీరాముడు జయశాలియై మనోరథము నెఱవేర్చుకొని నన్ను నీకాప్రియవార్తను దెలిపి క్షేమ మరసి రమ్మనెను. వైదేహీ! రాముడు తన మాటలుగా నీతో నిట్లు చెప్పుమనెను. "ఓ దేవీ! నీకు శుభవార్త తెలిపెదను. నా భాగ్యవశమున నీవు జీవించియున్నావు. మన శత్రువగు రావణుని వధించి నేను జయమును బడసితిని. ఈ లంకాపురికి నా మిత్రుడు విభీషణుడు పట్టాభిషిక్తుడయ్యెను. నా ప్రతిన నెఱవేరెను. నీ విక దిగులుమాని యిండ్లల్లి స్వగృహమునందున్నట్లు తలచి నెమ్మదినుండుము. విభీషణుడు నీ దర్శనము సేయనున్నాడు." అని రాముడు చెప్పినట్లు మారుతి సీతతో చెప్పగా జానకి ఆనందాతిశయముతో నేమియు మారుపలుకక నిలువబడెను. అప్పుడాంజనేయుడు మరల "అమ్మా! ఏలయిట్లు మౌనము వహించినావు?" అని అడుగగా సీత "నాయనా! నేనేమి మాటలాడగలను? నాథుని విజయవార్త గొనివచ్చిన నీమాటలు విని ఆనందపరవశనై నోట మాట రాకయున్నది. నాకీ శుభవార్త నెఱింగించిన నిన్నే మని కొనియాడగలను! నీకేమి యిచ్చిన ఈ ప్రియవార్తకు సాటియగు బహుమతులే లేవు! నీకు నా ఋణమెట్లు తీర్చుకొనగలను? హనుమా! సలక్షణయుక్తముగా ఎనిమిది తెలుగుల శ్రవణానందకరముగు మాటలతో మాటాడగల నీతో సాటి ఎవ్వడు? నిన్నుగన్న వాయుదేవుడు ధన్యుడు. నీగుణము, బలశౌర్యములు, ధైర్యసాహసములు, విక్రమ పరాక్రమములు, నేర్పరితనము, ఓరిమి, వినయములు సాటిలేనివి. నా మాటలు నిక్కువము" అనిపలికి సీత కృతజ్ఞతానంద బాష్పములు కన్నులనించెను.

సీత పలికిన ఉత్తమమైన మాటలు విని హనుమంతుడు మిక్కిలి సంతసించి, "తల్లీ! ప్రీతిపురస్సరమైన నీమాటలే వెలలేని బహుమతులు. విజయశాలియైన శ్రీరాముని గాంచుటయే నాకు సకలసంపదలు" అని చెప్పి అచ్చట కావలియున్న రాక్షసకాంతలనుగని వెండియు సీతతో "ఓ దేవీ! నీవనుజ్ఞ యొసంగితివేని నిన్ను పలువిధముల బాధించి కష్టపెట్టిన ఈ ముక్కిడి రాక్షసస్త్రీలను చిత్రవధ గావించెదను" అని అడుగగా సీత వానికి ధర్మయుక్తమైన మాటలతో నిట్లనియెను. "నాయనా! వలదు వలదు. ఈ రాక్షసస్త్రీలు రాజాజ్ఞకు లోబడి యట్లొనర్చిరి. నేను పూర్వజన్మ పాపకర్మవలనను, విధివశమునను, నా దౌర్భాగ్యమువలనను ఇట్టి కష్టముల పాలైతినిగాని వీరిదోషమేమియు లేదు. వీరికి ప్రత్యపకారమొనర్చుటవలన నాకేమి ఫలము? అది నాకు పాడిగాదు. తొల్లి ఒక ఎలుగుబంటి యొక వ్యాఘ్రముతో ధర్మబద్ధమైన యొకశ్లోకము చెప్పియుండెను. దాని భావమేమనిన ఒకపరి ఒక బోయవానిని పెద్దపులి తఱుముకొనగా వాడు పరుగిడి ఒకచెట్టుపై కెక్కెను. ఆ చెట్టుపైనొక ఎలుగుబంటి యుండుటను గాంచి యా పెద్దపులి దానితో ఓయీ! ఈ మానవుడు మనకు జన్మవిరోధి. వీనిని క్రిందికి త్రోయుము" అని యాచింపగా నా ఎలుగుబంటి తనకడకు వచ్చిన శత్రువుకైనను హానిచేయుట ధర్మవిరుద్ధమని చెప్పి నిదురపోయెను. అంత నాపులి వేటకానిని చూచి, "ఓరీ! నిన్ను విడిచిపెట్టెదను. నిదురించుచున్న యా భల్లూకమును క్రిందికి త్రోయుము" అని అడుగగా నాబోయవాడు ఎలుగుబంటిని క్రిందికి త్రోసెను. కాని భల్లూకము వానికి చేరువనే యున్న కొమ్మను బట్టుకొని క్రిందబడకుండ తప్పించుకొనెను. అప్పుడా పెద్దపులి మరల భల్లూకముతో, "ఓయీ! నీ ఉపకారిని చెంపక ద్రోహము తలపెట్టిన ఈ కృతఘ్నుడైన బోయవాని క్రిందకు త్రోయుము" అని పలువిధముల వేడుకొనగా నా ఎలుగుబంటి తనకు పెక్కుతెలుగుల అపకారమొనర్చినను తన ఇల్లు చొచ్చిన వానికి ప్రత్యపకారము సేయనని నిక్కచ్చిగా నా పెద్దపులితో చెప్పెను. అట్లే ఈ రాక్షసస్త్రీలు నాకపకారమొనర్చినను నేను ప్రత్యపకారము సేయుటతగదు. ప్రాజ్ఞుడపకృతి యొనర్చినను సజ్జనుడు వానికి ప్రత్యపకృతి తలపెట్టడు; మీదుమిక్కిలి వానికి ఉపకారముకూడ సేయును. సద్గుణములకు సదాచారమే భూషణము. పాపాత్ములు వధార్హులైనను, సజ్జనులు వధార్హులైనను సద్గుణములు వారిని కరుణించుట ధర్మము. లోకమున దోషములు సేయనివాడెవ్వడు? అనియును గాక ఈ రాక్షసులు స్వాభావికముగా హింస చేయువారు. అట్టి వీరిని శిక్షించుట పాడిగాదు." ఈ ఉత్తమోత్తమమైన సీతవాక్యముల నాలకించి మారుతి, "ఓ దేవీ! శ్రీరామునికి ధర్మపత్నివైన నీకేతగును. ఇట్టి మాటల నాడుటకు. నాకు బదులు సెలవిచ్చి పంపుము. శ్రీరాముని కడకేగెదను." అని అడుగగా సీత "నేను నాథుని చూడగోరెదను." అని చెప్పగా వాయునందనుడు, "అట్లే, నీ మగని చూడగలవు" అని నుడివి సాక్షాత్ మహాలక్ష్మి దేవివలె విరాజిల్లుచున్న సీతకడ సెలవు తీసికొని శ్రీరామచంద్రుని కడకేతెంచెను.

అశోకవనము నుండి మరలి వచ్చిన హనుమంతుడు రఘునందనునిగని, "రామచంద్రా! వైదేహి నీ విజయవార్తను విని సంతోషమునొంది 'శత్రువధము చే కృతార్థుడైన నా పెనిమిటిని మఱది లక్ష్మణునితో గూడ దర్శింపగోరెదను' అని నాతో చెప్పి పంపినది" అని చెప్పగా శ్రీరాముడు కొంత తడవు కన్నీరువిడిచి రావణునింట చిరకాలముండిన సతిని గొనుట లోకాపవాదమనియు, నిర్దోషిణియగు సతిని విడిచిపుచ్చుట పాతకమనియు తలపోయుచు వేడి నిట్టూర్పు విడిచి ముఖకవలికలు వల్లవడ తల వంచుకొని పుడమినిచూచుచు విభీషణునితో, "విభీషణా! నీవుపోయి మంగళస్నానము చేసి దివ్యభూషణముల నలంకరించుకొనిన సీతనిచ్చటికి వేగ గొనిరమ్ము" అని ఆనతిచ్చెను. విభీషణుడప్పుడు బయలుదేరి అంతఃపురమునకు నడలి తన కాంతలను బిలిచి, "మీరు సీతకడకేగి, 'ఓ వైదేహీ! నీ పతి నిన్ను చూడగోరియున్నాడు. నీవు మంగళస్నాన మాచరించి, సుగంధమునలది కొని, దివ్యాభరణముల దాల్చి పల్లకి నెక్కుము'. అని చెప్పుడు," అని చెప్పి పంపగా నా కాంతలు అశోకవనమునయున్న సీతకా సంగతి తెలియజేసిరి. వారికి జానకి, "నేను స్నానమాచరింపక ఇట్లే నా నాథుని చూడవలెనని కోరుచున్నాను," అని బదులుచెప్ప విభీషణుడు, "ఓ దేవీ! భర్త యాజ్ఞ పాలించుట ధర్మముకదా. అదియునుగాక శ్రీరాముడు, రాజశేఖరుడు" అని విన్నవింపగా పతియే దైవముగా భావించు నా సీత యట్లే పోవుటకు సమ్మతించెను. అంత రాక్షసాంగనల సాయమున సీత అభ్యంగనస్నానమాచరించి భూషణముల నలంకరించుకొని పల్లకినెక్కగా విభీషణుడా పల్లకిని పలువురు రాక్షసుల కావలితోడ శ్రీరాముడుండు శిబిరసామీప్యమునకు దోడ్కొనివచ్చి సీత రాకను రాముని కెఱింగించెను.

అప్పటి వరకు పరధ్యానముగానున్న రామునికి సీతరాకడను విని తోడనే చిర కాలవియోగమును తదుపరి సీతను చూడగలిగితినను హర్షమును, పరపురుషుని ఇంట బహుకాలముండిన పత్నిని చేకొనుటెట్లను కోపమును, నిర్దోషిణియైన ప్రియురాలిని విడవాడుటయెట్లను దుఃఖమును ఏకకాలమున పెనగొనగా విన్నదనుడై విభీషణునికి సీతను తన యెదుటకుగొని రమ్మని చెప్పెను. సీతపల్లకి రాముని ఎదుటకు వచ్చుచుండ వానరులు అనుమోదిల్లి గాంచుటకు అమితకోలాహలముతో చుట్టుకొనుచుండ విభీషణుని అనుచరులైన రాక్షసభటులు ఆ వానరులను తఱిమి కొట్టుచుండ వానరులలో గొప్పసంక్షోభము పుట్టెను. దానినిగని శ్రీరాముడు కట్టలుకపూని 'వానరులనట్లు సేయవలదు' అని వారించి విభీషణునిగని, "విభీషణా! నేనిట నుండగనే వానరులనిట్లు బాధించెదరేల? వారు నా వారలు. స్త్రీకి మంచితన యోపరి మగాని గృహములు, వస్త్రములు, ప్రాకారములు, తెరలు మొదలగు రాజభోగములు కావరణము గావు. దుఃఖసమయములలోన, కష్టములందు, యుద్ధ సమయములందును, స్వయంవరములందును వివాహ సమయములందును, యజ్ఞసమయములందును స్త్రీలు పురుషులచూచుట దోషముకాదు. అదియునుగాక నేను సమక్షమునందుండ సీత పరులకంటబడుట దోషముకాదు. ఈ వానరులు నాకొరకై కష్టపడినవారు. అట్టి నా ఈ మిత్రులు నా చుట్టునుండగనే సీత చూడగలదు. సీతను గొనితెమ్ము." అని చెప్పగా విభీషణుడు సీతను తోడ్కొనివచ్చెను. కాని రాముని మోములో ఏ మాత్రము సంతృప్తి, సంతోషము గోచరింపకపోవుట చే లక్ష్మణ సుగ్రీవ హనుమంతాదులు రాముని వేఱు భావమును చూచి భయపడి దిగులుచెందిరి. సీత పల్లకిని దిగ్గి లజ్జాపూరితయై తలవంచుకొని ముఖముపై పైటచెరగును కప్పికొని శ్రీరాముని ఎదుటకు వచ్చి "ఆర్యపుత్రా!" యని పిలిచి మారుమాటాడజాలక విలపించెను.

శ్రీరాముడు వినయముతో తలవంచుకొని నిలువబడియున్న జానకినిగని, "ఓ శుభాంగీ! నేను శత్రువును సమరమున వధించి నిన్ను విడిపించి క్షత్రియధర్మమును నెఱవేర్చితిని. నా ప్రతిజ్ఞ సఫలీకృతమయ్యెను. నీకు దైవవశమున సంప్రాప్తమైన అవమానమును నా పరాక్రమముచూపి పోగొట్టితిని. సముద్రావతరణము గావించిన హనుమంతుని శ్రమయు, సాయమొనర్చిన సుగ్రీవుని చెలిమియు, శరణుజొచ్చిన విభీషణుని భక్తియు సార్థకమై సఫలమయ్యెను" అని పలుకుచున్న రాముని మాటలాలించి సీత తనభర్తకు తనపై ప్రేమానురాగములు సన్నగిల్లెనని గ్రహించినదై కన్నీరు మున్నీరైగా దుఃఖించెను. అట్టి సీతను గాంచి రాముడు మరింత ఉగ్రుడై "ఓ సీతా! రావణుడు నిన్నెత్తికొనిపోగా నాకు కలిగిన సహింపరాని అవమానమును భరింపజాలక మహాసంగ్రామమొనర్చి శత్రువధము గావించి క్షత్రియధర్మము నెఱవేర్చి స్వవంశమునకు నిందయు, నపకీర్తియు రాకుండ కాపాడుకొనుటకు కష్టపడితిని. కాని కేవలము నీ నిమిత్తమైనమాత్రము కాదు. పరునియింట చిరకాలముండి సందేహాస్పదమైన నడతకలిగిన నిన్ను మరల నేనెట్లు చేపట్టుదును? కాన నీవు ఇక ఒంటరి జీవితము నే గడుపవలెను కాని నాతో జంట జీవితము గడుపుటకు తగవు. కామాతురుడైన రావణుని తొడనుండి జాఱిపడినదానవు. ఆదుష్టుని కామవీక్షణకు గుఱియైనదానవు. నీపై నాకాశ లేదు. కాన నీవునకు నిచ్చవచ్చినచోటికి పొమ్ము. నీవు లక్ష్మణుని కడకో, భరతుని

—తరువాయి 11-వ పేజీలో

సోషలిజం వేలంవెర్రి!

● మికోయన్ మంత్రమహిమ-ప్రభుత్వంలోవచ్చిన సౌమ్యభావం అమెరికన్లలో యింకారాలేదు

● 62లో మికోయన్ రష్యాభాగ్యవిధాతకాగలడా?

జగన్నాథ రథం కదిలింది. భవిష్యద్దర్శనంలో కవికోకిల వీక్షించిన స్యందనం ఇదేనా? ఇదేనని మన ప్రధాని విశ్వాసం.

ఐతే ఈరథం పాటుపడుతుంటే ఆనందించే దెవరు, దానిక్రింద నలిగిపోయేదెవరు? ఏమో, ఎవరికీ తెలియదు. ఈ అగమ్యగోచరావస్థలో ఇదంతా దేశానికి హానికరమని కొందరు, హితకరమని కొందరు, ఇది గడ్డుకట్టదని కొందరు, ఇంతకంటె గత్యంతరం లేదని కొందరు వ్యాఖ్యానించు కుంటున్నారు.

ఈ స్థితిలో తన సంస్థకు చెందినవారికీ, ఇతరసంస్థలవారికీ తన పార్టీ చేత తాను మెప్పించిన కార్యక్రమాన్ని విపులీకరించి, మన ప్రధాని అందరికీ ప్రబోధిస్తున్నాడు.

ఇంత స్పష్టంగా ఈయన తన అభిప్రాయాలను వెల్లడించివుంటే, దాని పరిణామ మెట్లుండెడిదో?

కాలక్రమంగా, కాంగ్రెస్ పార్టీ నీతి రామాయణ స్వస్తి, రావణాయస్వస్తి అనే విధంగా నడిచింది. రామాయస్వస్తి అని మాత్రమే అనవలెనన్నవారు కాంగ్రెస్ సంస్థ నుంచి వైదొలగినారు. వారు వైదొలగి ఒక దశాబ్దమైనది. ఈ లోగా, ఆనేక సోపానము లెక్కి, మాతృసంస్థనైతం రామాయ స్వస్తి అన్నది. అనగానే ఏమాయె, రావణాయ శాఖకు జనం ఆ సంస్థలో పలుకుబడిగలవారై వున్నారుగదా అని విమర్శకులన్నారు. అంతట రావణాయకు క్విట్‌నోటీస్ జారీ అయినది. కాని, సమ్మన్ స్వీకరించక టలాయిస్తే ఏంచేస్తారు? ఇందులోనేవుండి, దీని కార్యక్రమాన్ని అమలులో భంగం చేస్తే ఏమవుతుంది? ఇట్టి వివిధ ప్రశ్నలకన్నింటికీ ఈ రచయితకు తోచిన సమాధానం ఒకటే.

ఎవరెవరెటువంటివారనే పరిశీలన సూక్ష్మంగా జరిగింది. దొంగలెవరో, దొరలెవరో తెలియక కాంగ్రెస్ నాయకులు ఉపేక్షించలేదు. కొంతకాలంవరకు అందర్నీ కూడగట్టుకు పోదామనే ఉద్దేశ్యంతో, ఇంతవరకు కథ నడచింది. ఇకమీద, యిందులో కొందరు వైదొలగినా సంస్థకు మంచిదే. కాని వారి స్థానాన్ని ఆక్రమించేదెవరు? స్వాతంత్ర్యానంతరం అభిప్రాయాలను పరిగ్రహించేయించే నాయకులను, ఉపనాయకులను, సహాయకులను సిద్ధంచేసేదెవరు?

ఇందిరాగాంధీ 'సోషలిస్టు ఫోరం' పేరిట ప్రోత్సహించిన పనియే చేసినా? ఇక కాంగ్రెస్ సంస్థకే నేతృత్వంవహించి, అదేపని కొనసాగించుచేసినా? గేబర్ మండలకమిటీలను పనిలో దింపుతే ఇంతవరకు మొత్తం సంస్థను పూర్తిమైన సోషలిస్టురూపాన్ని ఇవ్వదలంచినదేమో?

◆ ◆ ◆

ఇక, యిప్పుడు, దశాబ్దానికి పూర్వం వైదొలగిన మహాత్ము లేమంటారు? కాంగ్రెస్ సంస్థకు తెలుపలతీవుండి, కాంగ్రెస్‌తో కలుస్తూ-విడిపిస్తూ, సమయానుకూల వ్యక్తులై వుంటూరా లేక కాంగ్రెస్‌నుంచి గిట్టనివారు వైదొలగుతూవుంటే, వీరు లోకసభ ప్రవేశిస్తూ వుంటూరా?

రెండవసమస్య. కాంగ్రెస్ పేరిట ప్రతిష్ఠ, పలుకుబడి సంపాదించిన వారిలో యిప్పటి కాంగ్రెస్ కార్యక్రమం గిట్టనివారు కేవలం ఉన్నారుగదా, వీరంతా ఏమవుతారు? వైదొలగి రాజాజీ సూచించిన బుద్ధిమంతులైన మితవాదుల (good conservatives) కక్షను వీరు స్థాపించెదరా?

◆ ◆ ◆

అసలింతకూ దేశానికెందుకొచ్చి పడినది? సోషలిజం, కమ్యూనిజం మహోత్మ్యం.

పూర్వం, పరాయివారొచ్చి మనమీద పెత్తనంచేసిన రోజుల్లో, తిరుగుబాట్లు చేసేవారు చేస్తున్నా, మిగిలినవారిలో పెద్దలు, పిన్నలు ఆంగ్లమానవపు గులాములై వర్ధిల్లలేదా? 'ఆంగ్లమానవం' ఒక ఫాషన్ కాలేదా? అట్లే, మరికొంతకాలానికి పరాయి ప్రభుత్వాన్ని ఎదిరించడం ఫాషన్ ఐపోయింది. ఇందువల్లనేగదా, చిట్టచివర రోజులలో మన స్వరాజ్యోద్యమంలోకి అంతా రాగలిగారు. ఆ బలమే కడకు బలహీన కారణమైనది.

ఆ దెబ్బ దెబ్బ యిప్పటిదాకా మనం దాని తాకిడికి కోలుకోలేక పోయినాము.

> ## అజ్ఞాత దాతలు!
>
> —0—
>
> ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక సహాయార్థం, పూరు పేరు లేకుండా ప్లానింగు కమిషనుకు 1958 మార్చి 1 తేది నుండి డిసెంబరు ఆఖరు వరకు 2265 రూపాయాల 87 నయా పైసలు చేరినవట. ఆదర్శవంతమైన దాతలంటె వీరుగదా! ప్రణాళిక సామాన్య ప్రజలలో కల్గిస్తున్న వుత్సాహానికి యిది ఒక చిన్న నిదర్శనం.

స్వరాజ్యం రాగానే పార్లమెంటరీ విధానం ఫాషన్ ఐపోయింది. ఆ ముచ్చటం తీరింది. అంతట ప్లానింగ్ అన్నారు. అదీ వచ్చింది. అందులోకి సోషలిజం కొత్త కలియవలెనన్నారు. దానిని కల్పినారు. ఇంతటితో ఆయిందా?

కమ్యూనిజంవల్ల ఒక అపాయమున్నపుడు దానికి విరుగుడుగా ఏమైనా మనం చేయవద్దా? వద్దా, మరి? కక్షకు చేయవలెను. కల్లలలో కొరకే ఆదవపు భూమిని భూమిలేని

—తరువ 10 వ పేజీలో

సాంస్కృతిక విద్యారంగాలలో జరిగిన కృషి

స్వాతంత్ర్యప్రాప్తి అనంతరం భారతదేశపు సాంస్కృతిక జీవితానికి ఒక క్రొత్త ఉద్దీపనం కల్గింది. అంతకుపూర్వం సంవత్సరాలలో వలెనే 1958-లో కూడా సుసంపన్నమైన మన సాంస్కృతిక జీవనం కొత్తవన్నెలు పూని కాయలు కాసింది. గత సంవత్సరములో దేశంలో సాంస్కృతిక విద్యారంగాలలో సంభవించిన కొన్ని ముఖ్య సంఘటనలను యీ దిగువ చిత్రాలు వివరిస్తాయి.

❶ కాళిదాస జయంత్యుత్సవాల సందర్భంలో చరిత్రాత్మకమైన ఉజ్జయినీనగరంలో మేఘదూత ఇతివృత్తంగా రచించిన కొన్ని చిత్రాల ప్రదర్శనం ఏర్పాటుచేశారు. రాష్ట్రపతి డాక్టర్ రాజేంద్రప్రసాద్ ఆ ప్రదర్శనాన్ని తిలకిస్తున్నారు.

❷ "భారతజాతీయ గ్రంథవివరణపట్టిక" తొలిసంచిక ప్రతిని సెప్టెంబరులో ప్రధాన మంత్రికి బహూకరించారు. దేశంలో వాఙ్మయ పరిశోధనను ప్రోత్సహించే నిమిత్తం వైజ్ఞానిక పరిశోధనా, సాంస్కృతిక వ్యవహారాల మంత్రిత్వశాఖ బృహత్తరమైన యీ ప్రచురణ కార్యక్రమాన్ని అమలుజరుపుతోంది. వైజ్ఞానిక పరిశోధనా సాంస్కృతిక వ్యవహారాల మంత్రినుండి శ్రీ నెహ్రూ బహుమతిని అందుకోవడం చిత్రములో చూడవచ్చును.

❸ న్యూఢిల్లీలో అమీర్ ఖుస్రో సమాధివద్ద భక్తులు ప్రార్థనలు చేస్తున్న దృశ్యం. మేలో యిక్కడ నిష్ఠాపైన యీ ముస్లిం మహాత్మ్యదీయుని ఉర్సు వార్షికోత్సవాలు జరిగాయి.

❹ న్యూఢిల్లీలో ఇటీవల మొదటి విదేశ విద్యార్థుల ఆమవత్ని ప్రారంభించుబడెను. వైజ్ఞానిక, పరిశోధనా సాంస్కృతిక వ్యవహారాల మంత్రి శ్రీ హుమయూన్ కబీర్ వివిధ భారతీయ విశ్వవిద్యాలయాలలో చదువుతున్న కొందరు ఆసియా - ఆఫ్రికా యువతీయువకులతో ముచ్చటిస్తున్న దృశ్యం.

❺ న్యూఢిల్లీలో నవంబరులో జరిగిన అంతర్విశ్వవిద్యాలయ యువజనోత్సవం సందర్భంలో బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థినీ కొందరు బృంద నృత్యం చేస్తున్న దృశ్యం.

గూడూరు తాలూకా కొత్తపాలెం మజరా విశ్వనాధపురం అగ్రహారంలో కాళహస్తీశ్వరుని కుంభాభిషేక మహోత్సవంలో పాల్గొన్న వేలాది ప్రజలు

పల్లెలు

- విశ్వనాధపురం అగ్రహారంలో కుంభాభిషేకం
- పెక్కుగ్రామాలలో రిపబ్లిక్ దినోత్సవాలు
- పాములకాల్వడాము: చేనిగుంట రైతుసభ

గూడూరు తాలూకా కొత్తపాలెం మజరా విశ్వనాధపురం అగ్రహారములో సువర్ణముఖి నది పశ్చిమతీరమున వెంచేసియుండు శ్రీ జ్ఞానప్రసూనాంబ సమేత కాళహస్తీశ్వర స్వామివారి ఆలయ జీర్ణోద్ధరణను; మాజీ అసిస్టెంటు కమీషనరు శ్రీ రామకృష్ణప్ప గారి ప్రోత్సాహము, ప్రస్తుతపు అసిస్టెంటు కమీషనరు శ్రీ కె. గోపాలన్ గారి సహృదయ సహకార సానుభూతులతో, శ్రీ పెనుబోలు వెంకట్రామ రెడ్డిగారు ప్రశంసనీయంగా నిర్వహించి, 19 తేది నుండి 21 తేది వరకు మహా కుంభాభిషేకాది కార్యక్రమాన్ని బ్రహ్మాండంగా, కన్నుల పండువుగా, పెద్దఎత్తున జరిపించారు.

పాడుబడిన యీ దేవాలయంలో ముఖ మండపము, యజ్ఞశాల, వాహనశాలలు నిర్మింపబడి, ఆలయంలోపల సున్నం వేయబడింది. 19, 20, 21 తేదీలలో శ్రీ గోపాలన్ గారి సమక్షంలో అష్టబంధన, మహాకుంభాభిషేకం వగైరా కార్యక్రమం వైభవోపేతంగా జరిగినవి. మొదటిరోజు జరిగిన విఘ్నేశ్వరపూజే వెంకట్రామ రెడ్డిని తిమ్మయజ్ఞి చేసింది. భక్తి పారవశ్య బంధురైన వెంకట్రామ రెడ్డి తర్వాత కార్యక్రమాన్ని వ్యయప్రయాసలు పరిగణించకుండా, శాస్త్రోక్తంగా జరిపించారు. వందలు వేలమందికి అన్నదానం జరిగింది. వచ్చిన భక్తులు, బ్రాహ్మలు, ఎంతో సంతుష్టి చెందారు. దూరప్రాంతంనుండి వచ్చిన ఋత్విక్కులు కూడ కార్యక్రమ నిర్వహణకు ముగ్ధులయ్యారు.

దేముళ్లకు నామం పెట్టే యీ నాటి రోజుల్లో, రామకృష్ణప్పగారు కోరినవెంటనే ట్రస్టీగా వుండడమే గాకుండా, ఆలయానికి పూర్వోన్నతిని చేకూర్చి, ఆస్తికుల మన్ననలు పొందాడు శ్రీ వెంకట్రామ రెడ్డి. ఇందులో దేవాలయశాఖ అనుమతించింది గాకుండా, వీరి చేతిని ఎంతో ద్రవ్యం పడివుంటుంది. భక్తుల సహకారంగా వారికి మా ధన్యవాదములు. జ్ఞాన ప్రసూనాంబ సమేత కాళహస్తీశ్వరుడు వారికి శుభముల నివ్వుగాక! —ఒక భక్తుడు.

* * *

రిపబ్లిక్ దినోత్సవములు

26 తేది పెక్కు గ్రామాలలో రిపబ్లిక్ దినోత్సవము వుత్సాహంగా జరుపబడింది.

ముదివర్తి:- బోర్డు ఎలిమెంటరీస్కూలు వారు జరిపారు. వుదయాననే గ్రామోత్సవం, జండా వందనము జరిగింది. తర్వాత శ్రీ వైరం వరసు వెంకటసుబ్బయ్య గారి అధ్యక్షతన సభ జరిగింది. హెడ్‌పండితులు శ్రీ కోటేశ్వరరావు గారు రిపబ్లిక్ దిన ప్రాముఖ్యాన్ని వివరించిరి. పాఠశాల అభివృద్ధిలో శ్రీ ధరణికోట సుబ్రహ్మణ్యం తదితర వుపాధ్యాయుల కృషిని గురించి ప్రశంసించిరి. పిమ్మట పేదపిల్లలకు వుపాధ్యాయుడు సుబ్రహ్మణ్యం గారు పలకలు బహూకరించిరి. హెడ్మాస్టరు శ్రీ బి. వెంకట సుబ్బయ్య గారి కృతజ్ఞతాభి వందనములతో. హిప్పిర మెంట్లు పంపకంతో కార్యక్రమం ముగిసింది. —ఎ. నారాయణరావు.

* * *

బొట్లగూడూరు:- పాఠశాలలో రవిన్యూ యిన్‌స్పెక్టరు శ్రీ నాగభూషణంగారి అధ్యక్షతన సభ జరిగింది. శ్రీయుతులు బి. మాల కొండ్రాయుడు, వి. వి. సూర్యనారాయణ, ఎన్. దేవదానము, పోలిశెట్టి వెంకటయ్య ప్రభృతులు పన్యసించిరి. పిల్లలకు పప్పుబెల్లాలు; పెద్దలకు పాటక చ్చేరీవిందు జరిగింది. —పి.వి.

* * *

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం,- శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మి నరసారెడ్డి బోర్డు హైస్కూలు ఆవరణంలో రిపబ్లిక్ డే జరిగింది. కౌన్సిలుసభ్యులు శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. జాతీయపతాకా విష్కరణ చేసి, శ్రీ పాపిరెడ్డి గారు రిపబ్లిక్ దిన ప్రాధాన్యత, విద్యార్థులలో క్రమశిక్షణావశ్యకతను గూర్చి ముచ్చటించారు. ఇతర వుపాధ్యాయులుగూడా కొందరు మాట్లాడిరి —ఎన్. గోపాలకృష్ణయ్య.

* * *

చేనిగుంట సభ

చేనిగుంట గ్రామరైతుల సమావేశం 14 తేది శ్రీ ఈశ్వరవాక వేణుగోపాలరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. పార్లమెంటుసభ్యులు శ్రీ బెజవాడ లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు పాల్గొన్నారు. పాములకాల్వడ్యామును గూర్చి శ్రీ ఓ. వి. చంగారెడ్డిగారు; నాటంబేడు కాళ్వేజిస్‌సొసైటీ కుంభకోణాన్ని గూర్చి శ్రీ వి. పెంచల. దశరధ రామ రెడ్డిగారలు నివేదించిరి. లక్ష్మీనరసారెడ్డి గారు వుపన్యసిస్తూ రైతులు చెప్పిన పై మూడు విషయాలను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చి, తగిన సహాయం చేయగలనని హామీయిచ్చిరి. వేణు గోపాల రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, పాముల కాల్వకు ప్రస్తుతం కడుతున్నడాము రెండు మూడు గ్రామాలకు మాత్రమే వుపయోగపడు తుందని; చేనిగుంట, అందగుండల, అక్కంపేట, గడ్డగుంట, కాసింఖాకాకంద్రిగ, పులిచెంద్ర, కొండూరు గ్రామాలలో కూడా సుమారు 4 వేల ఎకరాలకు యీ కాల్వడాము ద్వారా నీరుదలవసతి కలిగించే ఆవకాశమున్నదని, దీనికి పరిశీలనలు, ఎస్టిమేట్లుకూడా తయారైనవని; కావున రెండు గ్రామాలకు మాత్రం వుపయోగపడకల స్కీమునుగాకుండా పై గ్రామాలన్నిటికి వుపకరించే పథకాన్ని అములు జరపవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేశారు. సంక్షేమకేంద్ర బాలికలు - కమలా రాయ, కాంతారాయి గారిల వర్గ కేషీలలో ధీర బాట్యం ప్రదర్శించిరి. వేణుటి ముని రామిరెడ్డి గారి వందన సమర్పణంతో సభ ముగిసింది.

నీటితో వెలుగుతున్న జ్యోతి!

తెలంగాణా గ్రామ దేవాలయంలో మహాత్మ్యం

నల్గొండజిల్లా మామిడాల గ్రామము లోగల ఒక దేవాలయమందు భక్తితో నీరుపోసి వెలిగించినప్పటికీ అఖండంగా దీపం వెలుగుతున్నదనీ, యీ మహాత్మ్య విశేషం గమనించడానికి ప్రజలు తండోపతండాలుగా వస్తున్నారనీ తెలుస్తున్నది.

ఇందుకు సంబంధించిన కథను ఆ గ్రామస్థులు ఇలా తెలియజేస్తున్నారు.

"స్థానికంగావున్న ఒక గొండ్లవ్యక్తి శరీరమస్వస్థతపాలై గొట్టంలో వాలని ఎన్నరోగా మాటుమందులు తిని విసిగి జీవము పై విరాశ చెంది వుండగా ఒకసాధువు ఏదైన దేవాలయమునకు వెళ్ళి నిత్యము ఆలయములో దీపము వెలిగించి ప్రదక్షిణముల చేయుమని చెప్పెనట. అదే గ్రామము వెలుపల పురాతన దేవాలయము ఒకటి వున్నందున దానిలో చేరుకు పోయిన మట్టిని ఆ గొండ్లవ్యక్తి త్రవ్వి బాగుచేస్తున్న సందర్భంలో రెండు లింగాలు లభించాయి. వాటినే ఆలయంలో వుంచి, అతను ప్రతినిత్యమూ ప్రదక్షిణముల చేయుచూ దీపారాధన చేయుచుండెనట. ఒకరోజు తనవద్ద డబ్బులేకుండుటచే భగవంతునికి మానెపోసి దీపారాధన చేయుటాలని స్థితి తెల్సికొని "నీటితో దీపము వెలుగుగాక" యని ప్రమిదలో నీళ్ళుపోసి వెలిగించెనట. సరిగ్గాను మూగా 2 గంటల రాత్రివరకు దీపము వెలిగినదట. ఈ సంగతి గ్రామములోని వారికి తెలియగా కొందరు యువకులు నమ్మజాలక పూర్తిగా ప్రమిదలోని నీటిను తుడిచి మరల నీరుపోసి దీపమును వెలిగించిరట. మరల ఆ దేమాదిరి దీపము వెలిగినదట. ఇప్పుడా ఆలయమునకు దూరగ్రామాలనుండి కూడా తండోపతండాలుగా ప్రజలువచ్చి ప్రదక్షిణముల చేసి వ్యాధులనుండి విముక్తులగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది." (గోల్కొండపత్రిక)

సభకు ముందు శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డి, వేణు గోపాలరెడ్డి గారలు సమాజ కళ్యాణకేంద్రమును దర్శించి, అచ్చట కార్యకలాపాలను విని సంతోషించిరి. —పి. వి.

* * *

సత్తెనపల్లి సమ్మేళనం

11 తేది సత్తెనపల్లి లక్ష్మీటాకీసులో కిసాన్ సమ్మేళనం కార్యకర్తల సమావేశం జరిగింది. జిల్లా అధ్యక్షులు శ్రీ నాగినేని వెంకయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రస్తుతం రైతుల నెదుర్కొంటున్న సమస్యలపై వుపన్యాసాలు జరిగిన అనంతరం, తాలూకా కిసాన్ సమ్మేళనానికి శ్రీ బుగ్గుల రామదాసు గారు అధ్యక్షులుగ; శ్రీయుతులు అల్లంశెట్టి విశ్వేశ్వరరావు, గుంటుపల్లి తిరుపతయ్య గారలు కార్యదర్శులుగాను; ప్రధాన సభ్యులు పుల్లారెడ్డి, చెన్నువ తిరుపతిరావు, నాయుడు తిరుపతిరావు, రంగా నాగరాజు, కండుల పెద్దన్న గారలు కార్యవర్గ సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

—ఇనగంటి వేమయ్య

సూపర్ ఫాస్ఫేటు

**** సరికొత్త సరకు ****

కేరళ ప్రభుత్వ ఫ్యాక్టరిలో తయారైన సూపర్ ఫాస్ఫేటు సరికొత్త స్టాకు యిప్పుడే వచ్చింది. రెండవకారుకు రైతులకు అత్యంత వుపయోగకరం. త్వరపడండి.

ఆంధ్ర బోన్ మిల్లు కంపెని,

స్టోన్‌హవుస్‌పేట (రిజాలవారినందు) - నెల్లూరు

టెలిఫోన్ : 67.

నేటికేరళ-2

కేరళ ఐశ్వర్యమంతా ఏలక, పోక, టెంకాయ, మిరియాలు

—— 0 ——

కాంగ్రెస్‌కట్టు నాల్గణాల సభత్వరుసుం చెల్లించలేక కరువుకు దాసళ్లవలెవుంటే; కేరళ కార్మికుడు సంవత్సరానికి రూ 6 ల చెల్లించి పార్టీని పోషిస్తాడు!

శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

కేరళలో బియ్యానికి ఎప్పుడూ కరువే. ఇతర జిల్లాల నుండి రవాణా అవుతుంటాయి. మున్నారు ప్రాంతంలో (అనగా కేరళకు కోయంబత్తూరు జిల్లాకు సరిహద్దు) రకంకొద్దీ బియ్యం మద్రాసు పడి 1-8-0 మొదలు 1-0-6 వరకు అమ్ముతుంటాయి. కొన్ని చోట్ల 162 పౌన్లు 56 రూ., కొన్నిచోట్ల 60 దాటుతుంటుంది. ఇక్కడ ఇంకా చౌక డిపోలు పెట్టలేదు. లైసెన్సు పొంది కావలసినంతమంది బియ్యం అమ్ముతున్నారు. మామూలు బియ్యం ఉడికిన తరువాత చింతగింజలవలె ఉబ్బుతుంది. మన ప్రక్క వక్కలు కూడ తింవు. వాటి ధర 162 పౌన్లు 39-0-0.

గాంధిగారు ఉప్పును పట్టుకొని స్వరాజ్యాన్ని సంపాదించదలచినట్లు ఇక్కడివారు బియ్యాన్ని ఆధారపరుచుకొని లాభం దొరికినవారు సత్రాన్ని నేరం చేసినట్లు చేస్తున్నారు. తెలివిగల ఎర్ర దుకాణులకు ఇటువంటివి వాటముగా పనికివచ్చే మందుగుండు. నెల్లూరు పేరు ఇక్కడ చాలవరకు ప్రాకుతుంది. తెస్తాము ఇస్తాము అనిచెప్పే మాటలవల్ల ఇప్పటికే మా బియ్యాన్ని మీ రాష్ట్రంలో రూపాయకు 2 శేర్లు వంతున అమ్మించుతున్నట్లు మా ప్రక్క శాఖలు ఊదుతున్నారే అని అన్నాను ఒకరిద్దరు ఆంగ్లేయ వాండ్లతో. అవి 'ఎర్ర అబద్ధాలు లే' అని వాండ్లన్నారు. అందరికి అనుదినం కావలసిన బియ్యాన్ని అధిక ధరలకు అమ్ముట, అమ్మించుట మానవులు చేయదగిన పనికాదు. కూటిల్లోనే కాదు ఓట్లు ఉండేదని 1951 ఎన్నికలు రుజావు పరచినవి. కంటికి కట్టినట్లు కనపడే ఈ చిన్న నిజాన్ని మనం కనుగొనలేకపోతే దీప నిర్వాణ గంధాన్ని మూర్కొనని, అరుంధతిని కనని, పెద్దల మాటను వినని వారు పోయినచోటికే పోగలము. తెలుగు ప్రాంతాలలోని కమ్యూనిస్టులు ఏ విధంగా బియ్యపు సత్యాగ్రహాలు సాగిస్తున్నారో అదే విధంగా కేరళలోని ప్రజా సోషలిస్టుపార్టీకూడ ఎర్ర ప్రభుత్వంపైన అన్న సత్యాగ్రహాన్ని జోరుగా సాగిస్తున్నది నాలుగైదు జిల్లాలలో. ఇక్కడి కమ్యూనిస్టులకు తెలుగు కాంగ్రెసువాదులవలెనే ఈ సమస్య అంతగా పట్టలేదు. స్వంతపార్టీ ప్రభుత్వంపై వారు సమ్మెలు చేయకూడదు. కేరళ మనవలె పాడిపంటలకు ఆట్టే నోచుకోలేదు. అందలి నదులు కొండలపైనుండి దిగువకు చిందులుత్రొక్కుచు దుముకుతూ పరుగెత్తుతూ పోయి నదులు పుట్టినచోట్లను, పెట్టిన చోట్లకు సముద్ర నిరాశానికి చాలినంత దూరం ఉండదు. (కేరళీయ సముద్రానికి, బంగాళాఖాతానికి ఇక్కడ సముద్రమెట్టు మించదు) ఇప్పటిపుడే మలంపూరు ఆనకట్టవంటి జలాశయాలు పూర్తి అవుతున్నాయి.

కేరళయొక్క ఐశ్వర్యం ఏలకితోటలు, పోక, టెంకాయ, మిరియాలు. మన పిపాణా అను పాటకళ్ళలో పాముకొని మనం ఏ విధముగా హెచ్చు ధరలకోసరం మెరపలు దాపుతుంటామో అట్లే వీరు కూడ ఈ పంటలకు ధరలు పెంచుతుంటారు. కేరళ టెంకాయకు రంగూనులో మంచి గిరాకి కల్గినది. టెంకాయ పీచు, పీచుత్రాళ్లు, చాపలు విస్తారంగా కూలీలు తయారు చేస్తుంటారు. ఇటీవల చేర్చబడిన పల్లపుభూమి అయిన పాలఘాట్ జిల్లా తప్పితే దక్షిణ కేరళ అంతా కొండలమయం. అరవదేశానికి, కేరళ దేశానికి ప్రకృతిరేఖే కట్టని గోడ.

ఏలకి పొదలకు మిరియాలు కాయలు గుత్తులు గుత్తులుగా సృష్టికి విరుద్ధంగా కాస్తుంటాయి. కాఫీ కాయలు సంద్రంగాను, గుత్తులు గుత్తులుగాను కాస్తుంటాయి. ఏలకి పొదలు మన కాకర తీగల వలె ఉంటాయి. కాఫీచెట్లు 6 అడుగుల వరకు ఎదుగుతాయి. మిరియాలు తీగెలకు కాస్తాయి. ఈ తీగెలను ఎత్తైన నల్లజీడి చెట్లకు అల్లుపెడతారు. ఏలకి కాఫీ కాయను పక్కాగా ఉత్తరువు లేకుండా తీసుకుపోకూడదు. ఈ పంట అంతా పర్వత వ్యాపారాలకే అమ్ముకోవలెను. పండించే రైతు దాచుకొన్నా దొంగిలించబడతాయి. ఏలకి తోటలు 3 వేల మొదలు 3500 అడుగుల ఎత్తు ప్రదేశం లోపలనే ఎదుగుతాయి. కాఫీ తేయాకు తోటలకు చల్లప్రదేశం కావలెను. కేరళ ప్రభుత్వానికి ఈ తోటలవల్ల అడవి కలపవల్ల వచ్చే పదుంబడి సాలీనా 3½ కోట్లు.

తేయాకు తోటల్లో పనిచేసే కూలీలను 3 సంఘాలు ఆక్రమించుకొన్నవి. 1956 వరకు కూలీల పెత్తనమంతా సోషలిస్టు పార్టీవారిదే. కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం రాగానే వందల కొలదిగా ఈ పార్టీని వదిలి ఎర్రజెండా ఎగురవేశారు. ఇప్పటికీ సోషలిస్టుపార్టీ కార్మికులకే మెంబర్లు ఎక్కువ కొన్నిచోట్ల. కమ్యూనిస్టులు 700 మంది కార్మికులకు ఒక్కొక్కరు వంతున నెలకు 50 మొదలు వందరూపాయల వరకు జీతాలిచ్చి పార్టీ వర్కరులను (మొత్తం 1000 మంది ఉంటారు) రాష్ట్రమంతటా ఏర్పరిచారు. ఢిల్లీ దర్పణంతో చేసిన పనులన్నీ 'శమ మహి మే' అని అంటారు. సాధ్యపడనివాటికంతా ఎదురు తిరిగింది ఏమిచేయమంటారు అని చేతులు వెల్లకిల వేస్తారు.

కమ్యూనిస్టులను గతసారి గెలిపించిన వారిలో చాలామంది కాంగ్రెసు రాబందులకు గూడా పాఠం నేర్పడానికి అట్లు చేశారు. ఇప్పటికైనా మించిందిలేదు గుణంగావుంటే అని జనాభిప్రాయము. కార్మికులను పట్టుకోడానికి ఈ రాష్ట్రంలో చేసినన్ని వలలు మరే రాష్ట్రంలో కానరావు. సంవత్సరానికి 6-0-0 వంతున ప్రతి కార్మికుడు చెల్లిస్తాడు. దీనితో పొట్టపోసుకుంటూ నమ్మకమైన ఎర్ర ప్రచారకులు వారమధ్య జీవిస్తూ వారికి పగ పాఠాలను నూరిపోస్తూ మూడిలో దారంవలె తిరుగుతూ ఉంటారు— బ్రతుకదలచిన పార్టీ కాబట్టి. మన కట్ట సంవత్సరానికి 0-4-0 ఇయ్యడానికికూడ గునుస్తూ యిచ్చినట్లు కాంగ్రెసు జనులు వ్రాయించుకొంటూ ఎందుకు చేరింది, ఎప్పుడు చేరింది తెలియక కరువుకు దాసళ్ళవలె తంటాలు పడుతుంటారు. ఇటువంటి మురన్నపుపుట్ట లక్షణంటే యేమి? కోట్లు ఉంటేనేమి? గంగగోవుపాలు గంటెడైనను చాలు.

ప్రతిదినం పందమైళ్ళు తక్కువలేకుండా పర్వతశిఖరాలెక్కడం దిగడం అడవిజాతుల కొరకు ఆరణ్యాలు గాలించడం— ఇదంతా మాని ఇప్పుడే మలంపూరు (నేను ఉచ్చారణ దేముడికే తెలుసు) రహదారి బంగళాకువచ్చి వాలాము. ప్రక్కనే ఆవరించియున్న మహారణ్యముకూడ మా వలెనే సేద తీర్చుకొనుటకు ప్రక్కపరుచుకొన్నది. కాళరాత్రి రెక్కలను విప్పుకొని చెటులోక్క ప్రాణికోటికి ఆహ్వా

—కొరవ 9.వ పేజీలో

ఆంధ్ర భూసంస్కరణల సెలక్టు కమిటీ

ఏప్రెల్‌లో పర్యటన

ఆంధ్ర భూసంస్కరణల బిల్లు పరిశీలనకు నియమింపబడిన సెలక్టుకమిటీ సభ్యులు ఏప్రెల్‌లో విజయనగరం, అమలాపురం, ఏలూరు, మచిలీపట్నం, గుంటూరు, నెల్లూరు, అనంతపురం, కర్నూలు, హైదరాబాదు, నిజామాబాదు, వరంగల్ పట్టణాలు పర్యటిస్తారట. కమిటీలో శ్రీ వంగల్లు కోదండరామరెడ్డిగారు సభ్యులు. నెల్లూరు రైతాంగం వారి ప్రత్యేక సమస్యలనుగూర్చి వారికి నివేదికలు పంపుకోవచ్చు.

గూడూరు వార్తలు

*** మా విలేకరి ***

కిరసనాయిలు సీసా అరణాలు!

కారణమేమోగాని గూడూరు పట్టణంలో పది రోజులనుండి చక్కెర, కిరసనాయిలు కలకేర్పడింది. ఇవి విరివిగా దొరకడంలేదు. కిరోసిన్ సీసా అరణాలు అమ్ముతున్నదంటే అతిశయోక్తి గాదు. అంతేగాక, యితర అన్ని జీవితావసర వస్తువులధరలు మండిపోతూ, జీతాలు పెరగక, జీవితాలు గడుపక మధ్యతరగతి ప్రజలు బాధపడిపోతున్నారు.

ఈ పరిస్థితుల్లో చిన్నమొత్తాల పొదుపు ఉద్యమవారం సందర్భంలో పుర్సవాలు సభలు జరిగాయి. 17 తేది తాసిల్దారు శ్రీ బాబురావుగారు యీ వారోత్సవాలను ప్రారంభిస్తూ, పొదుపుఉద్యమ ఆశయాలను వివరించారు. బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటువారు పుర్సవంజరిపారు. శ్రీ యస్. సుబ్రహ్మణ్యం గారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో శ్రీమతి అమరా లక్ష్మీకాంతమ్మ, శ్రీయుతులు కె. ఈశ్వరరెడ్డి, ఆత్రేయ (సినిమా ఆత్రేయ గాదు) బాబురావుగారలు ఉపన్యసించారు.

పెద్ద చిన్న మొత్తాల యీ పొదుపు ఉద్యమం అటు ధనిక వర్గానికి; యిటు కార్మిక వర్గానికి సరిపోవచ్చునేమోగాని, జీవితాలతో కుస్తీలుపట్టే మధ్యతరగతివారికి మాత్రం పెనుగులాటలో చిందే.

*　*　*

సమాచార కేంద్రం

నరసింగరావుపేటలోని బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు కార్యాలయంలో, సమాచార కేంద్రం ప్రారంభించబడింది. ముఖ్యమైన దినపత్రికలతోపాటు, 15 వారమాసపత్రికలు వస్తున్నవి. పరసుటి గూడూరుపౌరులు దీనిని సద్వినియోగం చేసుకోవచ్చు.

*　*　*

భరతనాట్య ప్రదర్శనం

గూడూరు మహిళామండలి సహాయార్థం

—కొరవ 9 వ పేజీలో

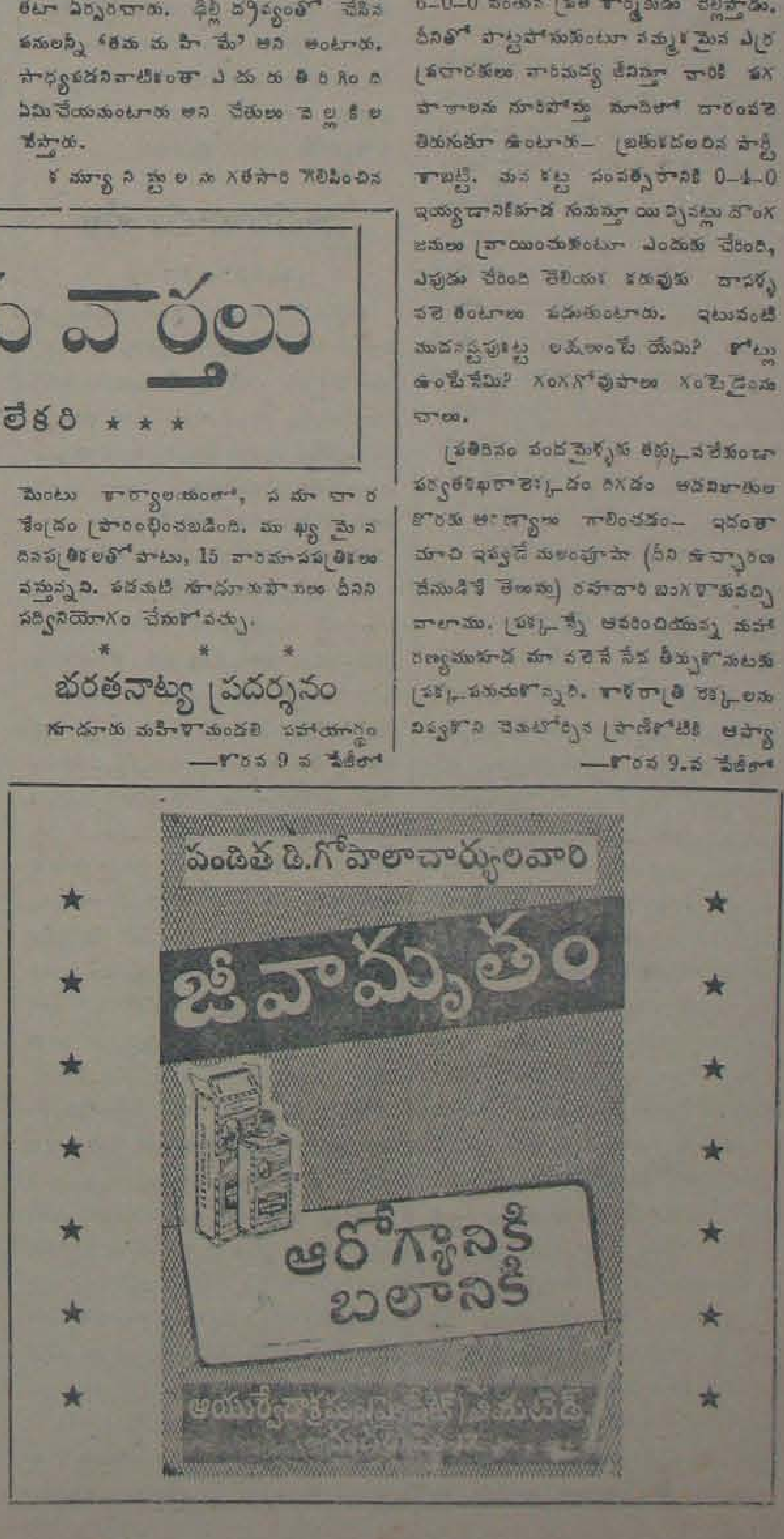

జమీన్‌రైతు

శ్రీ విలంబి, పుష్య బహుళ షష్టి
10 [illegible], 1880. (30-1-1959)

విజయవాడ నిర్ణయం

కాంగ్రెసునుండి వైదొలగి, క్రొత్తపార్టీని స్థాపించు కొనుటకు విజయవాడలో సమావేశమై డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి వర్గం వారు తీర్మానించడం, ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణానంతరం కాంగ్రెస్‌పార్టీ రాజకీయాలను గమనిస్తున్నవారికి, ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించదు.

ఎన్నికల ముందు ఎట్లయినా, ఎన్నికలాంతరం నాయకుడైనవ్యక్తి అందరి సహకారాన్ని సానుభూతిని పొందుటకు ప్రయత్నించకుండా, మొండిపట్టుతోనే వ్యవహరించదలచుకున్నపుడు; పార్టీలోనివారు తమకు పదవులు రాకపోయినా, నాయకుని పాక్షిక దృక్పథంవల్ల తమకు కొంతనష్టం కలిగినా, వ్యక్తికంటే సంస్థకు ప్రాధాన్యమిచ్చి అవకాశం వచ్చేవరకు సహనం చూపలేక పోయినపుడు-యింతకంటే వేరు నిర్ణయం జరగ వీలులేదు.

ఆంధ్ర శాసనసభ కాంగ్రెస్‌పార్టీ నాయకుడు శ్రీ సంజీవరెడ్డి చెన్నారెడ్డి వర్గంవారు యింత తీవ్రనిర్ణయానికి వస్తారని వూహించి వుండలేదు. లేకుంటే, నిర్ణయాన్ని గూర్చి వ్యాఖ్యానించమని పత్రికా విలేకరులు కోరినపుడు ప్రదర్శించిన నిర్లక్ష్యభావం, అంతకుముందే వివిధసందర్భాలలో కనపరచి వుండేవారేమో! తనకు గిట్టనివారిని అణగద్రొక్కడమేగాకుండా, న్యాయవిరుద్ధంగా మాట్లాడి రోషావేశులను చేసేవారు శ్రీ సంజీవరెడ్డి. ఏమైతేనేమి నాలుగేళ్ల నాడు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు సాధించిన సమైక్యతను, సంజీవరెడ్డిగారు భగ్నంచేసి, ఆంధ్రలో కాంగ్రెస్‌కు, తద్వారా ప్రజాస్వామ్యానికి తీరని అపకారం చేశారు. సంజీవరెడ్డిగారి యీ పాత్ర చరిత్రలో శాశ్వతంగా నిల్చిపోతుంది.

1951 లో స్థాపింపబడిన కృషీకార్ లోక్ పార్టీ రాష్ట్రంలో తగినంతబలం పుంజుకో లేకపోయింది. ఆ సమయంలోనే పుట్టిన ప్రజా పార్టీ ప్రజాబలంలేనిదైనది. వీటి పర్యవసానంగా కలిగిన పరిస్థితుల ఫలితం కాంగ్రెస్, లోక్, ప్రజాపార్టీలు పతనం కావడం; నామరూపాలులేకుండా వుండిన కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఒక్కసారి పైకిరావడం సంభవించింది. ఈ పరిణామాన్ని గుర్తించి [illegible] రాజగోపాల చారి ప్రభుత్వాన్ని బలపరచడం, కాంగ్రెస్ సహాసభ్యులుగావడం, ఐక్య కాంగ్రెస్‌లో భాగస్వామ్యం తీసుకోవడం, తర్వాత అందులో విలీనంగావడం జరిగింది. ఏ క్రమాన్ని గుర్తించి, అప్పుడు, యిష్టం లేకపోయినా, కాంగ్రెస్‌తో చేతులు కలిపారో, యీనాడూ ఆ పరిమాణం అట్లనే వున్నది. కమ్యూనిస్టు ప్రాబల్యాన్ని అరికట్టడం ఈ క్రొత్త పార్టీ ధ్యేయంగా [illegible] ప్రకటించవచ్చుగాని, అది ఎవ్వరికీ సాధ్యమయ్యేపనిగాదు. [illegible] యిలాంటి పరిస్థితులే కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వాన్ని తెచ్చిపెట్టినవి. కావున కాంగ్రెసు [illegible] బయటకు పోయినందువల్ల యీ [illegible] సాధించగలిగిందేమీలేదు. వీరి యీ నిర్ణయం కాంగ్రెసుకు నష్టంకావచ్చు గాని, తమకు కూడా అంతకంటే నష్టమునేది వీరు గుర్తించవలసి వుంటుంది.

క్రొత్త పార్టీలో అందరూ ఆశయ సామ్యత కలవారు కారు. తెలంగాణాలో గరిష్ఠ పరిమితి రూ 3600 లు ఆదాయమిచ్చే భూమి వుండాలనే చెన్నారెడ్డి ప్రభృతులకు; రూ 5400లు కూడా చాలదనే యితరులకు ఎట్లా పొత్తుకుదురుతుందో తెలియదు. అంతే గాదు-రంగాగారివైఖరి తెలలేదు. వారు యింకా కాంగ్రెస్‌లోనే వున్నారు. భూ సమస్యపై నాగపూర్ తీర్మానానికి నిరసనగా, వారు పార్లమెంటు కాంగ్రెస్ పార్టీ కార్యదర్శిత్వానికి రాజీనామా యిచ్చారని కూడా వదంతి. సంజీవరెడ్డికి వ్యతిరేకంగా వుండి, వీరిపట్ల సానుభూతిగలిగిన ఎందరో, కాంగ్రెస్‌నువీడుటకు యిష్టపడడంలేదు. ఈ పరిస్థితుల్లో క్రొత్త పార్టీ ఏంబలపడుతుందో; ఏమి సాధిస్తుందో తెలియదు. కాంగ్రెస్‌లో వున్నదానికంటే పోయేదేమున్నదని వారు ప్రశ్నిస్తే, అది వేరేవిషయం.

ఈ వర్గం కనీసం శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ అధ్యక్షతను స్వీకరించేవరకు వేచి వుంటే బాగుండేదని మా అభిప్రాయం. ఇప్పటి కైనా అగ్రనాయకులు, ఆంధ్రనాయకులు రాష్ట్రానికి కలుగనున్న రాజకీయముప్పును గ్రహించి, ఏదో ఒక సామరస్యమార్గాన్ని అన్వేషించడం అవసరమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. హైకమాండు యీ విషయ సమయంలోకూడా మౌనంవహిస్తే, అశక్తతను ప్రదర్శిస్తే కలుగనున్న పరిణామాలకు అదే బాధ్యతవహించవలసి వుంటుంది.

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటిపేజి తరువాయి)

జనవరి 24న విజయవాడలో అసంతృప్తి వాదులు సమావేశమవుతున్నారనీ, ఏదో నిర్ణయం చేస్తారనీ తెలిసినప్పటికీ ఇంతటి తీవ్ర పరిణామాలకు దారి తీయగల- అదే శాశ్వతమైనప్పటికీ- నిర్ణయం తీసుకుంటారని ఇక్కడ చాలామంది భావించలేదు. కల్లూరి చంద్రమౌళి, గోపాలరావు ఎక్బోటె గారలు కాంగ్రెసునుంచి విడిపోవడానికి ఏనాటికీ అంగీకరించరని ఇక్కడ అందరికీ తెలుసు. లచ్చన్న, ఓబులరెడ్డి ప్రభృతులకు కాంగ్రెసునుండి వైదొలగడం, తిరిగి ప్రవేశించడం కొత్తగాదు కాని, డాక్టర్ చెన్నారెడ్డికూడా తమ రాజకీయ జీవితంలో యింతటి మహత్తర నిర్ణయాన్ని తీసుకుంటారా అని ఇక్కడ చాలామంది సందేహించారు. కాని ఆయన ఒక్కరిపైనే క్రమశిక్షణచర్య తీసుకోవాలని నిర్ణయించి, రాజకీయ చతురత ప్రదర్శించామని నమ్ముతున్న అధికార కాంగ్రెసు నాయకులు, చెన్నారెడ్డిగారికి వేరే మార్గమేదీ వదల్లేదని భావించవలసి ఉంటుంది. 23 జనవరిన హైదరాబాదులో ముఖ్యంగా అధికారవర్గాలలో కొంత ఆతురత ఆందోళన స్పష్టంగా కనపడింది. విజయవాడలో ఏ నిర్ణయం తీసుకో బోతున్నారు, వారి ధోరణి ఏమైనా తెలుసా అని పత్రికా కార్యాలయాలకు చెక్కు టెలిఫోను ఎంక్వైరీలు వచ్చాయి. నిజానికి "పూర్తి క్రమశిక్షణ కాకపోయినా ఏదో విధానమైనా ప్రకటిస్తూ చెన్నారెడ్డిగారు ప్రాస్త సర్దుబాటు చేసుకోవచ్చు"నన్న అభిప్రాయం ప్రదేశ కాంగ్రెసు నాయకత్వంలో కనపడింది. అయితే ఇలా ఆశించినవారికి డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి స్వభావం తెలియదు. వృథా నిశ్చయంలో ఆయన వెనక్కి తీసిపోరు.

డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారిని సస్పెండుచేస్తూ ప్రదేశ కాంగ్రెసు చర్యతీసుకున్న తరువాత అసంతృప్తివాదుల ప్రధాన కార్యాలయం ఒక విజ్ఞాపనచేస్తూ ఇలా కోర్కొన్నారు: "1955 లో మీరు వ్యక్తిగతంగా జోక్యంకలిగించుకొని కాంగ్రెసు, కె. యల్. పి., ప్రజా పార్టీలతో ఐక్యకాంగ్రెసు పక్షాన్ని నిర్మించి ఉండకపోతే ఈపాటికి ఆంధ్రలో కమ్యూనిస్టుల రాజ్యముండేదని ప్రత్యేకంగా చెప్ప నక్కరలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ అవతరణ సందర్భంలోకూడా మీరు తెలంగాణాకు కొన్ని హామీలను ఇచ్చి ఐక్యతను సాధించి ఉండకపోతే ఆంధ్ర, తెలంగాణాలమధ్య తీవ్రమైన చీలిక ఏర్పడేది. కాని కె. యల్. పి. ని, ప్రజాపార్టీని నిర్లక్ష్యంచేసి, తెలంగాణాకు ఇచ్చిన సంరక్షణలను ఘాతుకచేయక ఈ ఐక్యతను, ఉభయప్రాంతాల ఏకీకరణను వమ్ముచేయాలనే ముఖ్యమంత్రి, ఆయనవర్గం కృషిచేస్తున్నారు. ఈ నూతన రాష్ట్రం ఎదుర్కొంటున్న ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ సమస్యలదృష్ట్యా మీరు మరొకసారి జోక్యం కలిగించుకోవడం అత్యవసరంగా కనబడు తున్నది. కావున మీరు స్వయంగా శ్రద్ధ వహించి పరిస్థితిని చక్కపరచాలని అర్థిస్తున్నాము."

ఈ విజ్ఞాపనను ప్రధానమంత్రి కాంగ్రెసు అధ్యక్షునికి తగుచర్య తీసుకోకోటేందుకై పంపించారు. డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారికి విషయాన్ని తెలియజేస్తూ కాంగ్రెసులో క్రమశిక్షణ ఇంతగా లోపించినందుకు తమ విచారాన్ని ప్రకటించారట. పైగా ఈ లేఖలను, విజ్ఞాపన నకలును ముఖ్యమంత్రిగారికి పంపించారట.

ఇంతకుముందు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు, మొరార్జీదేశాయి ఉభయులూ, 1955 నాటి ఐక్యతా చర్చలలో ప్రధానపాత్ర నిర్వహించిన శ్రీ లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రి, ఆంధ్ర కాంగ్రెసువాదుల విభేదాలు తొలగించడానికి ఈ రెండు సంవత్సరాలనుంచీ కృషిచేస్తూనే ఉన్నారు. ఫలితం అందరికీ తెలిసిందే. ఇలాంటి దశలో విజయవాడ నిర్ణయంపట్ల ఎవరూ ఆశ్చర్యాన్ని ప్రకటించనవసరంలేదు.

విజయవాడ సమావేశానికి 24 మంది శాసనసభ్యులు హాజరైనారనీ, మరి 16 మంది సమావేశం తీసుకున్న నిర్ణయానికి కట్టుబడి వుంటామని వ్రాశారనీ విజయవాడనుంచి వెలువడిన వార్త తెలుపుతున్నది. ఈ 16 మందిలో కల్లూరి చంద్రమౌళి, ఎక్బోటె గారలు వుంటారని భావించనక్కరలేదు. వీరుకాక మరికొందరు సోషలిస్టులు, స్వతంత్రులు కొత్తపార్టీలో చేరనున్నట్టుకూడా అసంతృప్తివాదులు ప్రకటిస్తున్నారు. ఇలా చేరే వారెవరో తెలియడంలేదు. అసలు "అసంతృప్తివాదుల"ని చలామణీ అవుతున్న వారంతా వీరి వెంటవుంటారో లేదో తెలియదు. ఇందులో చేరబోయే వారందరికీ కొత్తపార్టీ ఆదర్శాలు, కార్యక్రమంగురించి ఏకాభిప్రాయం ఎంతవరకు వుంటుందో, భూసంస్కరణలు మొదలైన ఆర్థిక సమస్యల పట్ల వీరివైఖరి ఏమిటో, కాంగ్రెసు భూసంస్కరణల విధానాన్ని విమర్శిస్తున్న ఆచార్య రంగా వీరిలో చేర్తారో, ఒకవేళ చేరితే, సోషలిస్టులకూ వీరికీ మిలాఖత్ ఎలా కుదురు తుందో ఇంకా భావిగర్భంలోనే వున్నాయి.

తెన్నేటి విశ్వనాథంగారిని పిలిచి, కొత్త పార్టీకి నాయకత్వం వహించమని కోరారని కూడా ఇక్కడ కొన్ని వర్గాలలో భావిస్తున్నారు. అలా అయితే తెన్నేటి రాజకీయ జీవితాన్ని [illegible] విశాలాంధ్ర [illegible] కొత్తపార్టీతో ఎంతవరకు సహకరిస్తారో తెలియదు. ఇది ఇలావుండగా ఆంధ్ర సోషలిస్టుపార్టీ ఇంకా విచ్ఛిన్నమైపోయే స్థితిలోనే ఇటీవలకాలంగ వున్నది. సోషలిస్టు, స్వతంత్ర శాసనసభ్యులలోనుంచి కొందరు కాంగ్రెసుపార్టీలో చేరనున్నట్టు ప్రదేశ కాంగ్రెసు కార్యాలయంలో వదంతిగావుంది. మరికొంతకాలం నిరీక్షిస్తే కాని ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు లభించవు. (26-1-1959)

ప్రకటన

* * *

నెల్లూరుటవును పలుకులవారి వీధిలో డోర్ నెం 237/W-18 కు యింటిని మా తండ్రి బవిరిశెట్టి వెంకటాచలపతిశెట్టి గారు 20-11-35 తేదిన నర్సింహ వెంకటరమణయ్యశెట్టివద్ద కొనుగోలు చేసిన విక్రయపత్రం ఆపలమ్నా.

అదే వీధిలో డోర్ నెం 236/W-18 కును పల్లగంటి సుబ్బయ్యవల్ల వ్రాయించుకొన్న విక్రయపత్రం అపలమ్నా నావద్ద కనపించలేదు. రుచ్చుటనో పోయినది. ఎవరికైనను దొరికినఎడల ఈ దిగువ అడ్రసుకు పంపవలసినదిగా కోరుచున్నాను.

—బి. రంగయ్య.

4/46, నవాబుపేట - నెల్లూరు.

కనుపర్తిపాడు పంచాయతీ

టెండరు నోటీసు

నెల్లూరు తాలూకా కనుపర్తిపాడు హరిజనవాడలో రోడి నెం [కం] రోడింగు దూము కట్టుటకు 14-2-1959 తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటల లోపల సీల్డు టెండర్లు కోరబడినవి.

ఎస్టిమేటు మొత్తము రూ. 2410/- లు.

టెండరు డిపాజిట్టు రూ. 120/- లు.

మిగత వివరములు ఆఫీసులో తెలుసు కొనవచ్చును.

—పి. హరిశ్చంద్రారెడ్డి, అధ్యక్షులు.

చిత్తూరు సబ్ కోర్టులో

O. S. No. 82 of 1958.

మెరుకు నారాయణశెట్టి —వాది.

మెరుకు శివరామయ్యశెట్టి వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

(1) మెరుకు రామచంద్రయ్యశెట్టి —(3rd Defendant)

(2) మర్రిపాటి రంగక్క —(16th Defendant)

(3) నాగిని చెంగయ్యనాయుడు —(21st Defendant)

వారి మీపై వేసియుండు దావా 10-2-59 తేదికి వాయిదా వేసియున్నది. మీరు పైతేదిన హాజరుకాకపోతే దావా ఎక్సుపార్టీ డిక్రీ అవును.

—వి. కె. వరదాచారి - వాదివకీలు.

రాజాం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 321 of 55. E. P. 566 of 58.

గేదెల స్వామినాయుడు వగైరాలు —2 to 4 వాదులు - D. H. Rs.

దోశ్యల వెంకటరమణమూర్తి నాయుడు —ప్రతివాది - J. D.

యీ నెంబరు డిక్రీ మొత్తం ఖర్చులవగైరా నిమిత్తం J. D. తా॥ పాలకొండ తా॥ సంగాం అగ్రహారములోని యింటి మొత్తము 17-50 లు, తోటలు 7-00 లు, పల్లము 5-00 లు సదరు తగలభూములు 23-2-59 తేది పగలు 11 to 5 గంటలవరకు పైకోర్టు వారిచే వేలము వేయబడును.

—వై. వి. నరసింహమూర్తి, వాదుల అడ్వొకేటు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

ఏ. సి. రాజీనామా ప్రసక్తి

"శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి గారు మునిసిపల్ ఛేర్మన్ పదవికి రాజీనామా యిస్తారా?"— ఒక ప్రశ్న.

"ఛేర్మన్ పదవికే గాదు, యింకా చాల పదవులకుగూడా రాజీనామా ఇవ్వవచ్చు"— ఒక సమాధానం.

టవును లో పరిశోధులుగా యీ ప్రసక్తి, చర్చ ఎక్కువగా వినబడుతున్నది. ఛేర్మన్ పదవికి రాజీనామా యిచ్చే విషయమై చర్చించేందుకు మునిసిపల్ కాంగ్రెసుపార్టీ సమావేశాన్ని పిలవమన్నారనికూడా ఒక వార్త. రేపు 11 తేది ముఖ్యమంత్రి సమక్షంలో తన రాజీనామా వుద్దేశాన్ని బహిరంగంగా ప్రకటిస్తారని ఒక వదంతి.

రాజీనామా యివ్వాలనే సంకల్పం యివ్వడెందుకు కలిగిందో? దానికి కారణమేమో తెలియదు. అయితే రాజీనామా యిస్తానని సుబ్బారెడ్డి గారు వెలిబుచ్చిందిమాత్రం యదార్థంగానే కనబడుతుంది.

సుబ్బారెడ్డిగారికి యీ పదవులు తలకు మించిన బరువైపోయినవి. ఆరోగ్యం సరిగా వుండడంలేదు. యిటీవల తన గ్రామమైన నివాసంలో పూలచెట్లకు ఎరువు పెడుతూ స్పృహ తప్పిపడిపోయి చాలసేపటికిగాని మామూలు స్థితికి రాలేకపోయారు. వారి ఆరోగ్యం అంతగా క్షీణించింది. అందువల్లనే వారు యీ బాధ్యతలనుండితప్పుకోవాలని కోరుతున్నారు— ఏ. సి. రాజీనామాకు యిది ఒకరిచ్చే సంజాయిషీ.

ఈ పదవులన్నీ యీనాడు క్రొత్తగా వచ్చాయా? ఆరోగ్యం యీనాడుమాత్రం ప్రత్యేకంగా చెడిందా?

ఆరోగ్య మొక్కటే నమ్మతగిన కారణం గాదు. ఈ నైరాశ్యతకు, నిరుత్సాహానికి ప్రబలమైన కారణం వేరొకటేదైనా వుండితీరాలని ఒక వాదం.

సుబ్బారెడ్డిగారంటే — అది సహేతుకంగాని, స్వార్థప్రేరితంగాని — వ్యతిరేకత ప్రబలిపోతున్నది. అది ఏ ఆందోళనైనా, ఏ వుద్యమమైనా, ఎవరిమీద ప్రారంభించబడ్డా, ఎందుకొరకు మొదలుపెట్టబడ్డా, చివరకు అది ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిమీద ధ్వజమెత్తడంగా పరిణమిస్తున్నది. కాంగ్రెస్ సంఘాల పరంగా జరిగేలోపాలకు; ప్రభుత్వం మూలంగా సంభవించే అవకతవకలకు— నెల్లూరులో సుబ్బారెడ్డిగారు నిందింపబడుతున్నారు. ఈ మండలంలో కాంగ్రెస్‌బ్రతుకు, కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులగెలుపు బాధ్యతలు కేవలం సుబ్బారెడ్డిగారిమీదనే వున్నట్లు, ఆ ప్రతిష్టా ప్రతిష్టలు వారివే అయినట్లు ఒక అభిప్రాయం ప్రబలిపోయింది. సంస్థపరంగా ఏ కార్యక్రమం వచ్చినా, ఏ ఎన్నికవచ్చినా వారు ముందు నిలచి భారం వహించవలసిన స్థితి కలిగింది. పోనీ యిన్నిటికీ సహించి, బాధ్యతలు నిర్వహించి, నెల్లూరుమండలంలో కాంగ్రెస్ బలంగావున్నదని రుజువుచేసినందువల్ల కలిగే ఫలితమేమైనా వున్నదాఅంటే, రాష్ట్రనాయకుల నిరాదరణ దృష్టితప్ప ఏమీకనపడదు. అంతేగాదు — యితరులకొరకు తాను నీతిగా, నిజాయితీగా పనిచేయడమేగాని, తన స్వవిషయం వచ్చేసరికి అందరూ సందేహిస్తున్నందున [illegible] మిత్రులుగా తయారవుతున్నారు. స్థానిక పత్రికాబాలు చంపుకొని, స్థానిక వ్యతిరేకతలు సహించి సంజీవరెడ్డిని సమర్థిస్తే కలిగిన ఫలితం, కడకు తిరుపతి కమిటీలోకూడా తన మాట చెల్లుబడయ్యేబలం లేకుండా చేయడం జరిగింది. ఈ కారణాలు, యీ వాతావరణాలు, యీ ఎలక్షన్ క్రమాలు, యీ మోసాలు, యీ వ్యతిరేకతలు, యీ నిరాదరణలు అన్నీ కలిసి సుబ్బారెడ్డిని నిరుత్సాహపరచి వుంటవేమోనని ఒక రాజకీయజ్ఞనివూహ.

సుబ్బారెడ్డిగారు ఒక్క ఛేర్మన్ పదవికేగాకుండా, తిరుపతి మొదలు కాలేజి కమిటీ వరకు ఏ ఒకటి రెండుతప్ప తక్కిన అన్నిటినుండి విముక్తి పొందాలని భావించిందిమాత్రం యదార్థంగానే కనపిస్తుంది.

ఏది ఎట్లయినా ఎన్నికలు ముందుపెట్టుకొని మునిసిపాలిటీకి యిప్పుడు రాజీనామా యివ్వడం—తాను ఏ కారణంవల్ల చేసినా—అనవసర అపోహలకు దారితీస్తుంది. ఆరు నెలల భాగోతానికి తన అనుయాయులు వీధిలో పడుతారు. అది అభిలషనీయంగాదు. తాను భారం తగ్గించుకోవాలనుకుంటే, రేపు ఎన్నికల్లో నిలబడకుండా, మరొక తగినవ్యక్తిని నిలబడం వుచితంగా వుంటుంది.

ఎవరెన్ని ఆక్షేపించినా సుబ్బారెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద టవును ఎంతో అభివృద్ధి చెందింది. రోడ్లుగాని, లైటింగుగాని, నీటి సరఫరాగాని, మురుగు సౌకర్యంగాని—యీ అన్నివిషయాల్లో ఆంధ్రదేశంలో ఏ మునిసిపాలిటీలో లేని అభివృద్ధి నెల్లూరులో వున్నది. అంతేగాదు, అన్ని మున్సిపల్ కౌన్సిళ్లు అంతఃఛిద్రాలతో, తగాదాలతో, వివాదాలతో సతమతమవుతూ, ప్రజలకు సౌకర్యాలు కల్గించలేకపోగా, అప్రతిష్ట పాలౌతుంటే, మన మునిసిపాలిటీ ఏక్రాటి మీద నడవడం మనం సంతోషించదగిన విషయంగదా! దానికి సుబ్బారెడ్డిగారి ప్రతిభ అనండి, పాపులారిటీ అనండి, అందరిని దగ్గరకుతీసే సమదృష్టి, నిరాడంబరత అనండి, కారణం వారని ఒప్పుకోకతప్పదు. సుబ్బారెడ్డిగారిక్రింద కౌన్సిల్లోవుండే ఐక్యత, యిప్పుడుగాని, మరెప్పుడుగాని వుండడం సాధ్యంగాదేమోననిపిస్తుంది. వ్యక్తిగతంగా ఆయనంటే ఈర్ష్యాసూయలుంటే తప్ప, టవును అభివృద్ధిని కోరే ప్రతివాడు వారి ఛేర్మన్ పదవిని సమర్థించక తప్పదేమో!

సుబ్బారెడ్డిగారు పదవులు తగ్గించుకోవడం మాత్రంఅవసరం. శాసనసభ్యత్వము, ఛేర్మన్ పదవిలాంటి ఒకటి రెండుతప్ప, తక్కినవన్నీ వదలివేయడం వారిఆరోగ్యన్నదృష్టితేమంచిది. అందువల్ల ఇప్పుడు రాజీనామా ప్రసక్తితో అనవసరంగా అలజడి కల్గించవద్దని వారిని కోరుతున్నాము. ఆదీగాక మండలంలో పాతకాంగ్రెస్ వాదులను, యితర ముఖ్యులను విస్మరించడం జరుగుతున్నది, మొన్న ఆత్మకూరు ఎన్నికలో యీ లోపం స్పష్టంగా కనుపించింది. వారినికూడా దగ్గరకు తీసుకునే ప్రయత్నం చేయుమని; కాంగ్రెస్ ముఠాలదృష్ట్యా తన వ్యతిరేకులనే వారిపై కత్తిసాధించే పాతపద్ధతికి స్వస్తి చెప్పి, వ్యక్తిగతంగా వ్యతిరేకత తగ్గించుకోమని సుబ్బారెడ్డి గారిని కోరుతున్నాము.

ధాన్యం ధరలు

ఆంధ్రదేశంలోని తొమ్మిది జిల్లాలలో ధాన్యానికి ఢిల్లీ ప్రభుత్వం ధరలు ప్రకటించింది. మేలురకం ధాన్యం— అంటే మన మొలగొలుకులు యిందులో చేరుతవి— మణుగు గరిష్ఠ ధర రూ 14—29 నయాపైసలుగా నిర్ణయమైంది. అంటే పుట్టి రూ 326—8—0 లు అవుతుంది. బియ్యం మణుగు 22 రూపాయలుగా నిర్ణయించబడింది.

మరొకరకం ధాన్యానికి— ఈ తెగక్రింద మన తెల్లసేసరి, ఎర్రసేసరి వస్తవి— రూ 9—78 నుండి రూ 10—77 న.పై. వరకు మణుగుధర నిర్ణయించబడింది. పుట్టికి సుమారు 22—౩ మణుగులు.

మన మొలగొలుకులకంటే; సర్కార్లలోని బంగారు తీగలు, తెలంగాణాలోని మరోకరకము మేలుగా వుండవచ్చునంటారు. అందువల్ల మణుగు ధాన్యం గరిష్ఠ ధరైన రూ 14—29 లు మొలగొలుకులకు వర్తిస్తుందో లేక కొద్దిగా ఏమైనా తగ్గుతుందో తెలియదు.

ఇప్పుడు నిర్ణయమైనధరలు గరిష్ట అమ్మకం ధరలు. అంటే రైతువద్ద కొనేటప్పుడు కొనుగోలుపన్ను, గోతాలఖరీదు (ఇవి రెండూ సుమారు రూ 23—8—0 లు వుంటవని మిల్లర్ల అంచనా) యివి తగ్గవలసి వుంటవన్నమాట. ఈధరలప్రకారం మొలగొలుకులకు రైతుకు పుట్టికి రూ 300—0—0 ల కంటే ఎక్కువ ముట్టదు. ఇందులోగూడా వ్యాపారస్తులు తమకు కనీసంగా వుండవలసిన లాభాలనుకూడా యిందులోనే రాబట్టుకోవాలంటే, రైతుకుచెందేధర మరింత తగ్గిపోతుంది.

ప్రభుత్వం మిల్లర్లవద్ద బియ్యం ఏ ఖరీదు ప్రకారం తీసుకుంటేనేం; మిల్లర్లస్వేచ్ఛావ్యాపారానికి ఎంతవదలిపెట్టేరు యివన్నీ తేలనిదే, ధాన్యంధర స్థిరంకాకపోవచ్చు.

అడిషనల్ జిల్లాజడ్జి బదిలీ

శ్రీ పి. యస్. రామస్వామిగారి దిసాళ్ళను జస్టిస్‌కెళ్ళిన అడిషనల్ జిల్లాజడ్జి శ్రీ డబ్ల్యు. వి. వి. సుందరరావుగారు, ప్రమోషనులో, చిత్తూరుజిల్లాజడ్జిగా పోతున్నారు. నేరస్థులకు, ముఖ్యంగా హంతకులకు, సింహస్వప్నంగా వుండి పదిహేను మాసాల వారి నెల్లూరు న్యాయమూర్తిత్వం. సుందరరావుగారి సేవలను అభినందిస్తూ, వారికి వీడ్కోలిస్తున్నాము.

ముఖ్యమంత్రి కార్యక్రమం

ఫిబ్రవరి నెల 9, 10, 11 తేదులలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి గారు నెల్లూరుజిల్లాలో పర్యటించనున్నారని తెలుస్తున్నది. అధికారికొత్త కార్యక్రమం యింకా వెలువడలేదు కాని, ప్రస్తుతానికి మాకు తెలిసినంతవరకు ముఖ్యమంత్రి నెల్లూరుజిల్లా కార్యక్రమం యీ క్రింది విధంగా వుండగలదని తెలుస్తున్నది.

9—2—59

సా. 4 గం.కు ఆత్మకూరు తాలూకాలోని నెల్లూరు యిరిగేషన్ పంపింగ్‌స్కీము ప్రారంభోత్సవం.

10—2—59

ఉ. 9 గం.కు నెల్లూరు వాటర్‌వర్క్సు ఆవరణంలో మునిసిపాలిటీ విస్తృత మంచినీటి సరఫరా పథక ప్రారంభోత్సవం. సా. 3 గం.కు రవెన్యూశాఖ క్రీడల ప్రారంభోత్సవం.

11—2—59

ఉ. 10 గం.కు స్టోన్‌హౌస్‌పేటలో శ్రీ యిద్దలపల్లి జయరామయ్య స్మారక మునిసిపల్ ప్రసూతికేంద్ర ప్రారంభోత్సవం. మధ్యాహ్నం ఆత్మకూరు తాలూకా రాజకీయ మహాసభ ప్రారంభించెదరు.

కాకుటూరులో హరిజనుని హత్య?

నెల్లూరు తాలూకా కాకుటూరు గ్రామములో యీ నెల 23 తేది ఆ వూరి హరిజనుడు బత్తుల నాగయ్య శవం, కుళ్ళిపోయిన దశలో, కనుగొనబడింది. ఆ హరిజనుని యింటిలో దుర్వాసన కొట్టుచుండగా ఆవూరి పెద్దలు కనుగొన్నారట. ఆ శవం ప్రక్క నెత్తురు పారి గడ్డకట్టి వుండినదని, ఒక గొడ్డలికూడ వుండినదని తెలుస్తున్నది. అతని శవంమీద కూడ నెత్తురు మరకలు వుండినవట. 22 తేదికి నాల్గురోజులకు పూర్వమే యీ హత్య జరిగి వుంటుందని భావింపబడుతున్నది. రాగయ్య భార్య అతనినివదలిపెట్టి [illegible] కాపురముంటున్నదనీ, కాని యీ సంఘటనతో ఆమెకు సంబంధమున్నదా లేదా అనేది, యిది గ్రామంలోని వారికి సంబంధించి జరిగినదా అనే విషయం పోలీస్ దర్యాప్తు చేస్తున్నది.

ఆత్మకూరు తాలూకా రాజకీయ మహాసభ

ఫిబ్రవరి 11 తేదిన ఆత్మకూరులో తాలూకా రాజకీయ మహాసభ, శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి గారధ్యక్షతన జరుగుతుంది. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు సభను ప్రారంభింతురు.

ఈ సందర్భంలో ఆనాటిరాత్రి మద్రాసు సినిమా కళాకారులచే నృత్యసంగీత కార్యక్రమం నిర్వహించబడును.

కోవూరు హత్యకేసులో ఇరువురికి యావజ్జీవశిక్షలు

7—10—58 తేది ఉ. 11 గంట లప్పుడు కోవూరులో వూరికి మైలుదూరంలో పెనుమల్లి బుజ్జిరెడ్డిని అవూరి కమ్మరులు సత్తి పాటి వెంకటసుబ్బయ్య, అతని సోదరుడు వెంకయ్య, పాతవిరోధాల కారణంగా, కత్తితో మెడమీద పొడిచి హత్యచేసినారన్న కేసును నెల్లూరు అడిషనల్ జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ డబ్ల్యు. వి. వి. సుందరరావుగారు విచారించి, యీ నెల 28 తేది తీర్పుచెప్తూ, ముద్దాయిలు హత్యకేకారని భావిస్తూ, వారిరువురికీ యావజ్జీవశిక్ష విధించారు.

ముద్దాయిలలో నిజంగా ఎవరు గాయపరచి హత్యకేకారకులో తేది అనుమానస్పదమే అయినా, వారిరువురు బుజ్జిరెడ్డిని గాయపరచాలని, లేక చంపాలని, లేక గాయాలవల్ల అతను మరణిస్తాడని తెలిసి చేసినందువల్ల, కనీసం ముద్దాయిలకు యావజ్జీవశిక్ష విధించతగినదేనని జడ్జి సుందరరావుగారు అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు.

ప్రాసిక్యూషన్ తరపున శ్రీ ఆళ్ళారి, మేనకూరు వెంకటకృష్ణారెడ్డి; డిఫెన్సుపక్షమున శ్రీ సి. శ్రీనివాసులు గారలు వాదించారు.

144 సెక్షన్ రద్దు

గతవారం మేము వూహించినట్లే 144 సెక్షన్ 25 తేది రాత్రి రద్దుచేయబడింది.

నెల్లూరు బజారు

పాతమొలగొలుకులు	పుట్టి 1.కి	385—0—0
కొత్త మొలగొలుకులు	,,	305—0—0
జి. బి. 24	,,	310—0—0
ఈశ్వర్లు	,,	280—0—0
రాగులు	,,	360—0—0
జొన్నలు	,,	420—0—0
పాత బియ్యం	60 కిల్లో బస్తా	50—0—0
కొత్తబియ్యం	,,	37—8—0

నీటిమట్టం

నెల్లూరు ఆనకట్టక్రింద	1. 5 అ.
సంగం ఆనకట్టపైన	1 8 ,,
నెల్లూరు చెరువు	16. 3 ,,
కనిగిరి రిజర్వాయర్	21. 15 ,,
సర్వేపల్లి ,,	10. 00 ,,

—[illegible]

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(7వ పేజీ తరువాయి)

గవర్నరు కార్యక్రమము

ఆంధ్ర గవర్నర్ శ్రీ భీమసేన్ సచార్ 4-2-59 తేది ఉ. 11-35 గంటలకు ఎక్స్ప్రెస్‌లో నెల్లూరు చేరెదరు. మునిసిపల్ రహదారి బంగళాలో మకాం చేయుదురు.

ఉ. 11-40-11-45 మధ్య స్థానిక అధికారుల -అనధికార ప్రముఖుల పరిచయం.

12 -12-30 కలెక్టరు, పోలీసు సూపరింటెండెంటును కలసికొందురు.

12-30- 1.00 మధ్య పత్రికా ప్రతినిధుల సమావేశం.

3.05- 3.45 న్యాయవాద సంఘం

సా. 4.30- 5.10 కనిగిరి రిజర్వాయరు దర్శనము- రైతుప్రతినిధులను కలసికొందురు.

5.15- 6.00 బుచ్చి వ్యవసాయ పరిశోధనా సంస్థ సందర్శనం- సేద్యపు పనులలో పాల్గొందురు.

6.40 నెల్లూరు చేరెదరు.

5-2-59

ఉ. 8.30- 9.15 గవర్నరు, వారిసతీమణి వి. ఆర్. కాలేజి మైదానంలో పిల్లల క్రీడలను తిలకించెదరు.

9.20-10.00 మునిసిపల్ ఆఫీసు-కౌన్సిలర్లను కలసికొందురు.

10.30- 1.00 ఇంటర్వ్యూలు (రహదారి బంగళావద్ద).

మ. 3.25- 4.05 గవర్నరు, వారి సతీమణి పల్లిపాడు గాంధీఆశ్రమమును సందర్శింతురు.

సా. 4.30 నెల్లూరు చేరెదరు.

5.00- 6.00 మధ్య వి. ఆర్. కాలేజి మైదానంలో బహిరంగ సభలో ఉపన్యసింతురు.

6-2-59

ఉ. 8.50- 9.30 వెంకటాచలం సమాజాభివృద్ధి కేంద్రం దర్శించి, గ్రామపెద్దలను కలసికొందురు.

9.35-10-15 కాకుటూరు గ్రామం వెళ్లి, గ్రామస్థులను కలసికొందురు.

10.35-11.00 నెల్లూరు అంబరుచరఖా కేంద్రమును దర్శింతురు.

మ. 11.30-12.30 ఇంటర్వ్యూలు (మున్సిపల్ రహదారి బంగళాలో),

3.05- 4-00 కలెక్టరాఫీసులో జిల్లా అధికారుల సమావేశంలో ఉపన్యసింతురు.

సా. 4.20- 4.50 ఇందుకూరు పేటకు వెళ్లి, పంచాయితీ సమితిని సందర్శించి, ఆ సమితి సభ్యులను కలసికొందురు.

4.55- 5.20 ఇందుకూరుపేట వై.ఎం.సి.ఏ. కేంద్రం.

5.40 నెల్లూరు చేరెదరు.

6.30- 7.30 గవర్నరు సతీసమేతంగా పొదుపు ఉద్యమ సహాయార్థం ఏర్పాటు చేయబడిన సంగీత, నృత్య కార్యక్రమమును తిలకింతురు.

7-2-59

ఉ. 9.15- 9.35 గవర్నరు సతీసమేతంగా బుచ్చిరెడ్డి పాలెం. అటవీ పరిశోధనా ప్రదేశములను దర్శింతురు.

10.20-11.20 సాయిబాబా సందర్శనం.

11.45 గూడూరు చేరి, రహదారి బంగళాలో మకాం.

11.45-11.50 గవర్నరుతో స్థానికాధికారుల, అనధికార ప్రముఖుల పరిచయం.

మ. 3.00- 4.00 మధ్య ఇంటర్వ్యూలు (రహదారి బంగళాలో)

సా. 4.15- 4.45 గూడూరు మునిసిపల్ ఆఫీసులో కౌన్సిలర్లను కలసికొందురు.

5.15- 5.45 గవర్నరు సతీసమేతంగా సిరామిక్ ఫ్యాక్టరీని సందర్శింతురు.

5.50- 6.10 సిరమిక్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌ను దర్శింతురు.

6.15- 7.30 గవర్నరు సతీసమేతంగా పొదుపు ఉద్యమ సహాయార్థం ఏర్పాటు చేయబడిన సంగీత, నృత్య కార్యక్రమాన్ని తిలకింతురు.

8-2-59

ఉ. 7.00 రైల్వేస్టేషను చేరి అక్కడనుండి ప్యాసింజరులో ప్రత్యేక పెట్టెలో ప్రయాణం చేసి, రేణిగుంట చేరి, అక్కడనుండి కారులో తిరుపతికొండకు వెళ్లెదరు.

గవర్నరు సతీమణి ప్రత్యేక కార్యక్రమం

5-2-59

ఉ. 9.15 పిల్లల క్రీడల కార్యక్రమానంతరం,

9.20- 9.50 తిక్కవరపు మీనమ్మ హరిజన బాలికల హాస్టలు

9.55-10.25 కస్తూరిబా ఆస్పత్రి.

10.30-11.10 అమెరికన్ ఆస్పత్రి.

6-2-59

3-05- 3.30 శ్రీ కస్తూరిదేవి బాలికా విద్యాలయం.

3.35- 4-00 గిల్డ్ ఆఫ్ సర్వీస్ శిశువుల విశ్రాంతికేంద్రం (క్రీచ్) దర్శనం.

సా. 4.05- 4.30 రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ కార్యాలయం.

4.35- 5.05 లేడీస్ క్లబ్.

లారీ ప్రమాదంలో క్లీనరు మరణం

26 తేది వుదయం, సార్లుబస్టాండు సమీపంలో, కొత్తకాలువగట్టున ట్రంకురోడ్డు మీద త్రిప్పుకొంటుండిన ఎ. డి. ఎన్. 1101 (సాయిబాబా లారీసర్వీస్) లారీని, ఎ. డి. ఎన్ 1521 (గోపాలకృష్ణ లారీసర్వీస్) లారీ వచ్చి గుద్దుకోవడంతో, 1101 లారీ వెనుక సైడ్ చెప్పుతుండిన ఆబండి క్లీనరు చేవూరు సుబ్బరామయ్య దానిక్రిందపడి, హాస్పిటలుకు చేర్చేలోగా మరణించాడు. 1521 లారీడ్రైవరు ఆదెయ్యను ఈ సందర్భంలో అరెస్టు చేసినట్లు తెలుస్తున్నది.

చనిపోయిన సుబ్బరామయ్య విలుకానిపల్లి కిలారి ఆయిలే, కలువచెర్ల వూరా క్లీనరు వుద్యోగంలో వుంటున్నాడట.

ఈనెల 21 తేదిన జరిగిన వివేకానందుని జయంతిసభలో వుపన్యసించిన పెద్దలు. కలెక్టరు శ్రీ శ్రీనివాసాచారి, శ్రీ చక్కరాల రాజగోపాల్, శ్రీ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి, మాళవియ సాహిత్య మండలి నిర్వాహకులు యీచిత్రంలో కలరు.

వివేకానందుని జయంతి

మదనమోహన మాళవీయ సాహిత్య మండలి ఆధ్వర్యాన 21 తేది వివేకానందుని జయంత్యుత్సవం జరిగింది. కలెక్టరు శ్రీ శ్రీనివాస్‌చారిగారు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ చక్కరాల రాజగోపాల్, శ్రీ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డిగారలు వివేకానందుని దివ్య సందేశమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. అధ్యక్షులు శ్రీ శ్రీనివాస్‌చారిగారు స్వామివారి జీవితమును గూర్చి వుపన్యసించి, మండలి సాహిత్యసేవను అభినందించిరి. వుత్సాహవంతుడైన కార్యదర్శి రాఘవేంద్రరావుగారు వందనాచరణం గావించారు.

8 వేలు దిగమ్రింగిన సహకారశాఖ ఇన్‌స్పెక్టరు

నెల్లూరు కో-ఆపరేటివ్ పాలసరఫరా సంఘ మేనేజరు, సీనియర్ కో-ఆపరేటివ్ ఇన్‌స్పెక్టరు జి. వెంకటాచలశర్మ, యీ సంఘానికి చెందిన దాదాపు 7, 8 వేల రూపాయల దుర్వినియోగం చేసినట్లు, అతను సస్పెండు చేయబడినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ దిగమ్రింగుడు వ్యవహారమంతా ఒక సంవత్సరకాలంలో జరిగిందట.

సహకారోద్యమపితామహులని ఖ్యాతిగాంచిన శ్రీ ఒక్కేటి విశ్వనాథరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతనగల యీ సంఘంలో; నెల్లూరు కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆవరణంలో వుండే యీ సంఘంలో; డిపార్టుమెంటు అధికారి పెత్తనంక్రింద వున్న యీ సంఘంలోనే యింత గ్రుడ్డిగా, అవినీతికరంగా వ్యవహారాలుంటే, తక్కినవాటి విషయం ఒక లెక్కా డొక్కా? అదేంకర్మో గాని, అనధికార్లు వున్న సంఘాలలోకంటే, అధికార్లు మేనేజర్లుగా సెక్రటరీలుగా వున్న సహకార సంస్థలలోనే యీ దుర్వినియోగాలు అధికంగా జరుగుతున్నవి. సహకారోద్యమంతటికి బంధరస్థితిలో, అవినీతిమానంలో వుంచేభారములన్నీ దానిక్రిందకు తెస్తానంటాడు మన పిధ్యప్రధాని!

సహకార సంఘాల ధనం యిలా దుర్వినియోగమవుతుంటే, తనిఖీ చేయవలసిన పై అధికార్లు నిద్రపోతున్నట్లేగదా! సహకారశాఖవున్న తాధికార్లు యిలాంటివాటిని నివారించకుంటే, నాయకులు ఎంతో ఆశపెట్టుకొనివున్న సహకారోద్యమం నామరూపాలు లేకుండా పోగలది.

సోషలిస్టుల దీక్షకరణ

డాక్టరు లోహియా సోషలిస్టుపార్టీ వివిధ రాష్ట్రాలలో సాగిస్తున్న సత్యాగ్రహోద్యమాలనుగూర్చి వివరించే పేరుతో, నెల్లూరు సోషలిస్టులు 25 తేది లక్ష్మీపురంలో ఒక బహిరంగ సభ ఏర్పాటు చేశారు. పేరు అదయినా, సభానిర్వాహకుల అంతరంగిక వుద్దేశ్యం టవునులో అమలులో వున్న 144 సెక్షన్‌ను ధిక్కరించడంగానే కనబడుతుంది. పోలీసు బందోబస్తు బలంగా వుండినది. సభకు వుపన్యాసకులైన శ్రీ గండికోట వెంకటేశ్వర్లు, శ్రీ బొడ్డు ఎల్లారెడ్డిగారలు తప్ప మరెవ్వరూ రాలేదు. వుపన్యాసకులు మాత్రం ప్రేక్షకరహితమైన ఆ సభలో ఒక గంటసేపు ఆవేశంగా వుపన్యసించారట. 144 నిర్బంధాన్ని ఆరోజు రాత్రే రద్దుచేయనున్నందున; సభాస్థలిలో యిద్దరికంటే ఎక్కువ లేనందువల్ల కాబోలు పోలీసు ప్రమేయం పెట్టుకున్నట్లులేదు.

తుమ్మలచెర్ల రంగయ్య చిత్రపటావిష్కరణం

నెల్లూరుజిల్లా చేనేత కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా, స్టోన్‌హౌస్ పేట చేనేత సహకారసంఘ అధ్యక్షుడుగా చేనేతవారికి విశేషంగా సేవచేస్తూ 13-10-58 తేదిన మరణించిన శ్రీ తుమ్మలచర్ల రంగయ్య చిత్రపటమును, యీనెల 25 తేది సాయంత్రం స్టోన్‌హౌస్ పేట చేనేత సహకారసంఘ భవనంలో, మునిసిపల్ ఛైర్మన్ శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఆవిష్కరించారు. శ్రీ తిరువీధుల రామకృష్ణయ్యగారు సభకధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి, శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, శ్రీ తిరువీధుల రామకృష్ణయ్య, శ్రీ నలమాలు గోపాలకృష్ణయ్యగారలు, రంగయ్యగారి సేవలను, గుణగణాలనుగురించి ముచ్చటించారు. ఆసందర్భంలో అల్పాహారవిందుకూడ జరిగింది.

ఎన్. జి. ఓ.ల తీర్మానాలు

11 తేది జరిగిన నెల్లూరు నాన్‌గెజిటెడ్ వుద్యోగుల సర్వసభ్యసమావేశంలో, జీతాలు వుద్యోగ పరిస్థితులకు సంబంధించిన అనేక తీర్మానాలతోపాటు; నాన్‌గెజిటెడ్ వుద్యోగులకు ఏమాత్రం వుపకరించని నెల్లూరు తాలూకాఫీసు చాలీచాల్యం డిపోను వారి సేవతో నిర్వహించవద్దని కోరుతూ; కలెక్టరాఫీసు మూన్నెళ్ల సెలవు ఆఫీసు పనివేళలందరికీ తెరచివుంచవలెనంటూ కలెక్టరుకు విజ్ఞప్తి చేస్తూ; శ్రీప్రకాశ వేసవిలో నెల్లూరు పంచాయితీలో ఒక నీటికై సముద్రపుటుంపు తీర్మానించబడినవి.

చిత్రజగత్

అభిప్రాయం

మాంగల్యబలం

మూర్ఖపువ్యలాంటి ఓ అమ్మాయికి అన్యం పుణ్యం తెలియని వయసులో మూడుముళ్లూ పడితే, ఆ అమ్మాయి పెద్దదయి తనకు పెళ్లి అయిందన్న సంగతి మర్చిపోయి ఎవరికో ఒకరికి మనసిచ్చిన తరువాత, చిన్ననాటి పెళ్లి సంగతి తెలిస్తే ఏం చేస్తుంది? అందులోనూ, ఆ అమ్మాయికి సీత, సావిత్రి వగైరా లేర్పరచిన సాంప్రదాయాలతో పాటు, ఆధునిక భావాలుకూడా అబ్బితే ఆ అమ్మాయిని మనస్సు ముందుకు లాక్కుపోతుండగా, తెగిపోతే మాంగల్యం వెనక్కిలాగి పడుతుందా?

అన్నపూర్ణావారి యిటీవలి చిత్రం 'మాంగల్యబలం' యీ ప్రశ్నలకు ఓ సమాధానం. సీత, సావిత్రి పావనం చేసిన యీ దేశంలో యిటువంటి ఆత్మసంఘర్షణలో పడ్డ అమ్మాయి వారు కల్పించిన సంప్రదాయాలకు భంగం రానీయదని, మనస్సులెంతటి వారయినా, వారెంత ప్రయత్నించినా వారిబలం మాంగల్యబలం ముందు తీసికట్టే అని ఆ సమాధానం సారాంశం.

పార్వతమ్మ (కన్నాంబ) సంతానాన్ని ఒక పెళ్లి వేరుచేసి, వారికి రాకపోకలు, మాటా ముచ్చట్లు లేకుండా చేసింది. వ్యాధిగ్రస్తంతో అవసానదశలోవున్న పార్వతమ్మ కూతురు సీత (జి. వరలక్ష్మి) ఆమెను, ఒక పెళ్లితో రెండయిన కుటుంబాన్ని ఇంకో పెళ్లితో ఒకటి చేయమని, అలాచేస్తే తను తృప్తిగా కళ్లుమూస్తానని చెప్పి కళ్లుమూయడం ప్రారంభిస్తుంది. ముందు అంతా సక్రమంగానే చేద్దామనుకొని, అబ్బాయి పాపారావు (రంగారావు) కు [illegible] పెళ్లిప్రయత్నాలు మొదలు పెడుతుంది పార్వతమ్మ. కాని పాపారావు [illegible] రాకపోయేసరికి, కాలం మించిపోతుంటే, తప్పనిసరై సాహసించి ఆ అమ్మాయి కొడుకు చంద్రశేఖరానికి, అబ్బాయి కూతురు సరోజకూ పెళ్లి చేయించేస్తుంది.

జరగవలసినదంతా జరిగాక, పాపారావు అక్కడికివచ్చి జరిగిందిచూసి, బాధపడి, మండిపడుతూ కూతురును వెంటబెట్టుకు వెళ్లిపోతాడు. ఇంటిదగ్గర అమ్మాయితల్లి, సరోజ మెళ్లో మంగళసూత్రాన్ని తెంచేసి, ఆయిందాన్ని కాలేదనిపించా ననుకుంటుంది. పాపారావుకూడా కోర్టుకుపోయి పెళ్లిని రద్దు చేయించి అంతటితో ఆ అధ్యాయం అయిపోయిందనుకొంటాడు.

కాని పార్వతమ్మమాత్రం ఓసారి, పెరిగి పెద్దవాడై కాలేజీ చదివిన చంద్రంతో చిన్నప్పటి పెళ్ళి సంగతిచెప్పి సరోజను గ్రహించుకోమ్మంటుంది. ఆపైన చంద్రశేఖరం శేఖరంగా బయలుదేరిపోయి, సహాబ సినిమా ధోరణిలో సరోజను తిరుపతిలో కలుసుకొని ఎగరేసుకుపోవ సిద్ధంగావున్న ఆమె మనస్సును తనవైపు త్రిప్పుకొంటాడు.

ఈలోపల, పాపారావు కూతురుకి సంబంధం నిశ్చయిస్తాడు. చెల్లెలు సరోజ శేఖరంల స్నేహం చాలాదూరం పోతోందని తెలుసుకొని, కూర్మం (రమణమూర్తి) సరోజతో, శేఖరంకి పెళ్ళి అయిందని చెప్పి చిన్నప్పుడు వాళ్ళ అమ్మ తెంచేసిన మంగళసూత్రాన్ని మళ్లీ అప్పచెబుతాడు.

తన కిదివరకు పెళ్లయింది తానిప్పుడు మనసిచ్చిన శేఖరంతోనే అని తెలియకుండా, ఆ విషయం చెప్పాలని శేఖరం ఎంత ప్రయత్నించినా వినిపించుకోకుండా, సరోజ సంఘర్షణతో, మనసు ఒకవైపు, మాంగల్యం మరోవైపు లాగుతుంటే మాంగల్యబలంతో మనసు దిట్టపరచుకొని (ఇక్కడ శోధను దర్శకులు సుబ్బారావు, నటి సావిత్రి చక్కగా చిత్రించి, చూపించారు) కాలం గడుపుతుంటుంది. కాని ఎలాగూ ఆఖరికి న్యాయం నిలవాలి గనుక, పాపారావు అల్లుడుగా నిశ్చయించిన కైలాసం యిదివరకే ఇంకో అమ్మాయికి మనసిచ్చేశాడు గనక, అంతదాకా రెండు వలలు తీసుకుంటూ, మజిలీలు చేసుకొంటూ నడచివచ్చిన కథ, తేగన్నుండుకొని, కొంత రక్తంకారి, ఆఖరుకు అందరి మనసులుమారి అతుక్కుపోతివి.

చిత్రంలో నటీనటులందరూ సందర్భానుకూలంగా రసపోషణ చేసుకొంటూ నటించారు. విషాదఘట్టాలలో నాయకీ నాయకుల నటన ప్రత్యేకంగా చెప్పుకోదగివుంది. నిదానతకు, తొందరపాటుకు మధ్య వూగుతుండే పాపారావు తత్వాన్ని రంగారావుచక్కగా చూపించారు. కాలేజి అబ్బాయిలు ఇలాగే చేస్తాంటారా అనే ఆలోచనలు అట్టేసేపు వుండనీకుండా రేలంగి తనమార్కు హాస్యాన్ని విరివిగా సరఫరాచేశారు. దర్శకత్వం-మనుషుల ఏళ్ళలోమారినా పాపారావు గారికారు మాత్రం మొదటినుంచీ చివరిదాకా లేటెస్ట్ మోడల్ [illegible]లాంటి కొన్ని స్వల్పలోపాలు అక్కడక్కడవున్నా-నిష్టంగానూ, శ్రాగానూవున్నది. శ్రీ శ్రీ, కొసరాజు గారల కొన్నిపాటలు, వాటికి వేణుకూర్చిన సంగీతంలో అప్పుడే మంచి ప్రచారంలోకి వచ్చాయి. ఆత్రేయగారి మాటలు మరపుకలిగించేవిగా లేవు. మిగిలిన సాంకేతిక శాఖల్లోకూడా పని తనం వుంది.

'మాంగల్యబలం' చిత్రానికి అసాధారణ మైనదైనా బలవత్తరమైనకథ, అనుభవంకల నటీనటవర్గం, నిర్మాతలకు ప్రజాదరణ పొందిన రెండుచిత్రాల అనుభవం, సామాన్యంగా మంచి చిత్రానికి కావలసిన హంగులన్నీ వున్నాయి. కాని, చిత్రంచూస్తుంటే మొదట్నుంచి చివరిదాకా మంచిచిత్రాన్ని చూస్తున్నామనేభావంమాత్రం వుండిపోలేదు.

— భద్రం

గూడూరు వార్తలు

(5-వ పేజీ కొరవ)

10 తేదీ భరతనాట్య ప్రదర్శనం జరిగింది. నాట్యాచార్యులు శ్రీ కోట సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు పర్యవేక్షించారు. నెల్లూరు వైహింద్ నాట్యమండలికి చెందిన విద్యార్థినులు ఇందిరాదేవి, నిర్మల, యశోధర, వేణి భవాని, లలిత, రాధలు నాట్యాన్ని శాస్త్రయుక్తంగా రసికప్రేక్షకుల రంజకంగా, అద్భుతంగా ప్రదర్శించారు. మండలి కార్యదర్శిని శ్రీమతి యస్. శారదాంబగారు సదస్యులకు స్వాగతం చెప్పగా, శ్రీమతి విమలా ఆనందరాంగారు ఆ బాలికలకు వెండికప్పులు బహూకరించారు. సంఘాధ్యక్షురాలు శ్రీమతి చేకొట్టి కృష్ణమాంబగారు శ్రీ టోంసే బి.ఏ., బి.టి. గారికి ప్రత్యేకబహుమానమిచ్చారు. శ్రీమతి కె. సరస్వతిగారి మంగళాచరణంతో కార్యక్రమం విజయవంతంగా ముగిసింది.

వైప్రదర్శనంవల్ల, ఖర్చులుపోను, మహిళా మండలినిధికి రూ 880 లు మిగిలినట్లు తెలిసింది.

* * *

రిపబ్లిక్ దినోత్సవములు

గూడూరు తాలూకాఫీసు ఆవరణంలో శ్రీ డి. యస్. రెడ్డిగారధ్యక్షత; మునిసిపల్ ఆఫీసులో శ్రీ పూడి రాఘవయ్యగారధ్యక్షత; బోర్డుహైస్కూలు ఆవరణంలో శ్రీ బి. వై. నారాయణయ్యగారధ్యక్షత; పెద్దబజారులోని గాంధీ శిలావిగ్రహంవద్ద హిందీ ప్రేమీమండలి యాజమాన్యమున శ్రీ వాకాటి రమణారెడ్డిగారధ్యక్షత రిపబ్లిక్ దినోత్సవసభలు జయప్రదంగా జరిగినవి. ఆయా ఉత్సవములలో గూడూరు ఆర్. డి. ఓ. శ్రీ బి. బాలకృష్ణమూర్తి, శ్రీ పూడి వీరరాఘవయ్య, శ్రీ బి. వై. నారాయణయ్య, శ్రీ యస్. కామేశ్వరరావుగారలు వరుసగా పతాకోత్సవములు జరిపారు. రిపబ్లిక్ దినోత్సవ ప్రాముఖ్యతను గురించి పలువురువక్తలు వివరించారు. అన్ని కార్యక్రమాల్లోను బాలబాలికలకు మిఠాయి పంచారు. రైల్వేస్టేషన్‌లో జాతీయ పతాకోత్సవం, హరికథా కాలక్షేపం జరిగినవి.

* * *

కోటలో సన్మానం

క్రొత్తగా శాసన సభ్యుడుగా ఎన్నికైన శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి గారికి, కోటగ్రామంలో ఘనసన్మానం జరిగింది. నేతాజీ శిలావిగ్రహం వద్ద జరిగిన సన్మానసభకు శ్రీ వేణుంబాక శంకరరెడ్డి గారధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి, చంద్రశేఖరరెడ్డి గారలు సంజీవరెడ్డి గారి గుణగణాలను, ప్రజాసేవనుగురించి ప్రసంగించారు.

రాత్రి శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి గారి భవనంలో సంజీవరెడ్డి గారి గౌరవార్థం గొప్పవిందు జరిగింది. గూడూరు తాలూకా లోని చాలమంది ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు.

నేటి కేరళ

(5-వ పేజీ కొరవ)

యథేగా జోకొట్ట సాగింది. అనకట్ట దిగువ తూములనుండి తప్పించుకొని పారిపోతున్న జలరాశియొక్క సలసల ధ్వని, లేదా వింత మాను తొఱ్ఱలోనుండి ప్రకృతిని వెక్కిరించుచున్న దివాంధమయొక్క కర్ణకఠోరం కావ్యపఠనము తప్ప మరే శబ్దము వినరాదు. మబ్బుల్లోనుండి తొంగిచూస్తూ మలంపూమా సరస్సులోని తేట అలలపైన వింత మార్గములను చిత్రించుచుండిన బాలచంద్రుడుకూడ మాటువడి పోతున్నాడు. ఎర్రజాగారుల జాగరూకతకు ఆశ్చర్యపడుచు, బుద్ధిగాంధక శవములైన స్వజనుల నిద్రమత్తుకు కుందుచు మంచంపైన వాలాను. ఎప్పుడు తెలుగురాత్రి తెల్లవారుతుందో ఎవరు చెప్పగలరు? (9-1-59)

శాసనసభ సమావేశం

ఆంధ్ర శాసనసభ సమావేశం ఫిబ్రవరి 16 తేది ప్రారంభమవుతున్నది. బడ్జెటు 20 తేది ప్రవేశ పెడతారట.

జమీన్ రైతు చందా

1 సంవత్సరమునకు	రూ. 10-0-0
6 నెలలకు	5-0-0
విడి ప్రతి	0-3-0

నర్సాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 537 of 1958.

(1) సలాది ప్రకాశరావు
(2) సలాది సుబ్బారావు } —వాదులు.

(1) L. పద్మాకరరావు (2) P. శేషయ్యశెట్టి (3) P. వెంకట్రామయ్య - సా॥ కర్నూలు.
—ప్రతివాదులు.

1, 2 ప్రతివాదులు పార్టనర్సుగా వుండి L. పద్మాకరరావు, P. శేషయ్యశెట్టి అను పేరుతో వాదులు కొట్టులో ఖాతా వుంచి 14-7-56 తేది నుండి వాడుకొంటూ జమలు యిస్తూ ఇవ్వవలసిన సొమ్ము త్తమును, వడ్డీకి యీ నెంబరున వాదులు దావా చేసినందున ప్రతివాదులకుగల ఆక్షేపణలు 12-2-59 తేది పగలు 11 గంటలకు తెలియపర్చుకోవలెను. లేనియెడల మీ పరోక్షమున డిక్రీ యివ్వబడునని తెలుసుకోవలెను.

—C. S. ప్రకాశరావు, వాదుల అడ్వకేటు.

నర్సరావుపేట సబ్ కోర్టులో

O. S. 11 of 59. I. A. 201 of 59.

(1) గరగొట్టు సీతారామయ్య (2) వోలేటి రత్తయ్యగారలు - పోలూరు
—పిటీషనర్లు - వాదులు.

(1) పోలూరి హనుమంతరావు (2) ఆ సుబ్బారావు (3) ఆ లక్ష్మీనారాయణ (4) ఆ రామసీతమ్మ (5) ఆ. రంగారావు (6) కొమ్మినేని సుబ్బయ్య (7) వీరగంధం రంగయ్య (8) ఆ. రంగమ్మ (9) నాదెండ్ల వెంకటసుబ్బయ్య గారలు - పోలూరు
—రెస్పాండెంట్లు - ప్రతివాదులు.

నోటీసు:- పోలూరు గ్రామస్థులు వారి పశువులు గ్రామ లాభనిమిత్తము వాదులు యీ దావా వేసి నడుపుటకు పర్మిషన్ నిమిత్తము పిటీషన్ పెట్టగా నోటీసునిమిత్తం 23-2-59 తేదికి వాయిదా వేసినారు. ఆక్షేపణలువున్నవారు పగలు 10 గం॥కు హైకోర్టుకు హాజరై మనవి చేసుకోవలయును.

—లంక రామనాథం - పిటీషనర్ల అడ్వకేటు.

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో

O. P. No. 3 of 1959.

యీపూరు మహిలమ్మ
[illegible]) [illegible] } —పిటీషనరు.

జలదంకి అన్నపూ[illegible] —రెస్పాండెంటు.

జనరల్ నోటీసు:-

యీ నోటీసు మూలకముగా యావన్మందికీ తెలియచేయడ మేమనగా:- యీదూరు గ్రామ కాపురస్థుడైన జలదంకి రామలింగారెడ్డి సదరు గ్రామంలో చనిపోయినందున, వారికొలూరు New India Assurance Co., now amalgomated in Life Insurance Corporation of India, Policy No. 226082 ప్రకారం వారికి రావలసిన సొమ్ములో లేట రామలింగారెడ్డి కుమార్తెయున్న, వారసురాలున్ను అయిన పిటీషనరు ఆమెకు రావలసిన సగభాగం రూ. 7037-47 న. పై. మాత్రం సదరు కంపెనీనుండి తీసుకొనుటకు గాను, Succession Certificate యిప్పించవలసినదిగా కోరి యీ నెంబరు పిటీషను దాఖలు చేసుకొనియున్నందున.. నోటీసు [illegible] 16-2-59 తేదీకి వాయిదా వేయబడివున్నది. కావున ఆనాడు పగలు 10 గం॥కు హైకోర్టులో ఖుద్దుగాని - వకీలు ద్వారాగాని హాజరై ఆక్షేపణలున్న తెలుపుకోవలయును.

—తూపిలి సుందరరామరెడ్డి,
పిటీషనరు అడ్వకేటు.

పసిరికలు —
— కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
*
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట — నెల్లూరు.

డోను డి॥ మం॥ కోర్టులో

అస్సలు 13/1955. ఇ. పి. 95/1958.

పొట్టెంటి లక్ష్మిరెడ్డి, సాకిన్ - కదమకుంట్ల గ్రామం, పత్తికొండ తాలూకా —వాది.

దేవళ్ల ఆదిలక్ష్మి నారాయణ, సాకిన్ - కదమకుంట్లగ్రామం, పత్తికొండ తా॥—ప్రతివాది.

యీ పై బకాయి డిక్రీబాకీ క్రింద ప్రతివాది తాలూకు షెడ్యూలు దాఖలా భూములు పై కోర్టువారి యెదుట 5-2-1959 తేదిన బహిరంగముగా వేలము చేయబడును.

—: షెడ్యూలు :—

కర్నూలు డిస్ట్రిక్టు పత్తికొండ తాలూకు సాకలి సబ్ డిస్ట్రిక్టులో చేరిన కదమకుంట్ల గ్రామంలోవుండే ప్రతివాది తా॥ ప్రతివాది యొక్క హక్కు స్వాధీనానుభవములో వుండే స్థిరాస్తులు వివరము:-

(1) స. నం. నె 201 రు, య 2-13 ట్లు, శిస్తు రూ. 2-2-0 లు దేవలముకోట అర్ధము ఇందుకు చెక్కుబంది వివరములు: [తూ] యీ వెంబడిలో శేషయ్యగారి భూమి [ప] రస్తా [ద] రస్తా [వు] ఆంజనేయులు దేవాలయం సర్కారుపవాలు రూ. 200/- లు.

(2) స. నం. నె 265 రు, య 12-46 ట్లు, శిస్తు రూ. 6-4-0 లు బెస్తపల్లివాని చేను పూర్తి సర్కారుపవాలు రూ. 1000/- లు.

(3) స. నం. నె 360 రు, య 9-58 ట్లు శిస్తు రూ. 2-6-0 లు యిందులో అర్ధము దిగువ రాళ్ళచేను యిందుకు చెక్కుబంది వివరము:- [తూ] సర్వే నె 423 రు యొక్కభూమి [ప] కొండారెడ్డి గారిభూమి [ద] సర్వే నె 361 రు భూమి [వు] అల్లికప్ప భూమి సర్కారు సవాలు రూ. 500/- లు.

(4) స. నం. నె 361 రు, య 7-95 ట్లు, శిస్తు రూ. 2-0-0 లు రాళ్లకట్ట పూర్తి సర్కారు సవాలు రూ. 750/- లు.

(5) స. నం. నె 425 రు, య 10-82 ట్లు, శిస్తు రూ. 5-7-0 లు తుమ్మచేను పూర్తి సర్కారుసవాలు రూ. 1000/- లు.

(6) స. నం. నె 456 రు, య 7-83 ట్లు, శిస్తు రూ. 1-15-0 లు ఎంటలచేను పూర్తి సర్కారుసవాలు రూ. 500/- లు.

(7) స. నం. నె 464/1 రు య 10-28 ట్లు శిస్తు రూ. 5-2-0 లు పూర్తి సర్కారు సవాలు రూ. 1000/- లు.

(8) స. నం. నె 531 రు, య 0-61 ట్లు శిస్తు రూ. 0-10-0 లు హనుమంతరాయుని గడ్డ పూర్తి సర్కారు సవాలు రూ. 30/- లు.

(9) స. నం. నె 423 రు. య 4-84 ట్లు శిస్తు రూ. 2-7-0 లు మఖచేను పూర్తి సర్కారు సవాలు రూ. 300/- లు.

షరా:- యీ ఆస్తులపైన యేలాంటి తాకట్లు లున్నూ, చార్జిలున్నూ లేవు. ప్రతి అయిటమున్నూ వేరువేరుగా వేలము చేయించవలయును. యీ ఆస్తులను గురించి సానకలి సబ్‌రిజిస్ట్రారువారి ఆఫీసునుండి 3-9-1946 తేది మండి, 3-9-1958 తేది వరకున్ను యెన్‌కంబరెన్సు సర్టిఫికెట్లు రికార్డుని దాఖలు చేయబడినది.

—డి. రామచంద్రరావు,
వాది అడ్వొకేటు.

—జనవాణి—

ఈ శీర్షికక్రింద వివిధ సమస్యలనుగూర్చి పాఠకులు చర్చించవచ్చు. తమ తమ అభిప్రాయాలను స్వేచ్ఛగా వెలిబుచ్చవచ్చు. వ్యక్తిగత దూషణలకుమాత్రం యిది వేదికకాదు. —సం. జ. రై.

శ్రీ వెంకటేశ్వరయూనివర్సిటీ ప్రీయూనివర్సిటీ పరీక్షలు

శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీవారు గత సంవత్సరం ప్రీయూనివర్సిటీ పరీక్షలను ఏప్రిల్ నెలలో జరిపియున్నారు. కాని యీ సంవత్సరం మార్చి 9 తేదిన జరుపుటకు నిర్ణయించారు.

క్రొత్తగా ప్రవేశపెట్టిన ఒక సంవత్సరం కోర్సు ప్రీయూనివర్సిటీ పాస్ అగుటకు విద్యార్థులు అహర్నిశలు కృషిసల్పవలసి యుండగా, ఇంతత్వరలో పరీక్షలు జరుపదలచడం శోచనీయం. విద్యార్థులు చాల కష్టములకు గురియగుచున్నారు.

కావున, ఎప్పటివలెనే ఏప్రిల్ నెలలోనే పరీక్షలు జరిపించాలనీ, కానిచో పార్టు I లో కొన్ని కష్టమైన తెలుగు యింగ్లీషు పాఠములను, పార్టు II లో కొన్ని అధ్యాయములను పరీక్షలకు వదలివేయ వలసినదిగా శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ వారిని కోరుచున్నాను.

కావలి —తూమాటి రాజేంద్రరావు.

చెన్నాయమడుగుకు వంతెన

నెల్లూరుజిల్లా గూడూరు తాలూకాలోని కామారెడ్డిపాళెం చింతవరం గ్రామాలమధ్య గల చెన్నాయమడుగుకు వంతెనలేని కారణమున చుట్టుపక్కగ్రామాల ప్రజలు చాల యిబ్బందులు పడుతున్నారు. వర్షాకాలంలో నాలుగువైపులనుండి వరదల ప్రవాహం చుట్టుకొంటుంది. మడుగుకు తూర్పునవున్న గ్రామాలప్రజలు చాలకష్టపడుతున్నారు. మూడుమాసములు రాకపోకలు ఆగిపోయాయి. మనుష్యులు నడచిపోవుటకుగూడ వీలులేదు. టపాలు వచ్చే అవకాశంలేదు. ప్రజాశ్రేయస్సుదృష్ట్యా తక్షణం వంతెన నిర్మాణమునకు పూనుకోవలసినదిగా ప్రభుత్వమును కోరుచున్నాను.

వెంకనపాళెం — సయ్యద్ హనీఫ్

ఇదీ లోకవృత్తం

(3 వ పేజీకొరవ)

వ్యవసాయకులకు ప్రత్యేకంగా వారికి సహకారసంఘాలు ఆనే పద్ధతి యిందుకోసం వచ్చినదే గదా!

అనగా, కాంగ్రెస్ వెలుపలి వారెవరైనా సరే "మాదగ్గర సోషలిజం, కమ్యూనిజం ఎక్కువగా వుంది" అని చెప్పుకోడానికి వీలులేదు. అదీ కాంగ్రెస్ నేతల పథకం. దీనిమీద 1962 ఎన్నికలు నడుస్తవి.

సోషలిజం, కమ్యూనిజం తేలాంచెరిపోయేటప్పటికి చాలా కాలం పడుతుంది. అంతవరకు యింతే.

అందువల్ల, బుద్ధిమంతులైన కన్సర్వేటివుల పార్టీతోసహా, దేశంలో పార్టీలన్నీ సోషలిస్టయి కూర్చుంటవి. కమ్యూనిస్టులు సైతం సోషలిజం సాధించాలంటున్నారు. ఇన్ని సోషలిస్టు పార్టీలలో దేశానికి సోషలిస్టు పార్టీ నచ్చుతుందో? ఎవరికెంతబలం పెరుగుతుందో?

◆ ◆ ◆

ఈ వేలంవెర్రి ఎందుకంటారా? ఈ యుగపు ధోరణి యిది తప్పదేమో? బుద్ధ మతాన్ని జయించవలో యిన శంకరుడు ప్రచ్ఛన్న బౌద్ధుడు కాలేదా? ఫాసిస్టు క్రౌర్యాన్ని ఎదిరించడానికి పూనుకున్న ప్రజాస్వామిక వాదులు ఎన్ని ఫాసిస్టు పోకడలు పోవలసివచ్చిందో? అసలు ఫాసిజం పుట్టిందెట్లా? ఏకపక్ష నియంతృత్వంగల కమ్యూనిజమును నిర్మూలం చేయడానికని ఏకపక్ష నియంతృత్వంగల ఫాసిజం ఉద్భవించింది. దానిని నిర్మూలం చేయడానికి పూనుకున్న వారు తమ ప్రయత్నంలో కొన్ని నియంతృత్వపు ధోరణులను అవలంభించక తప్పలేదు.

అదంతా, ఇంకొక పద్ధతిని ఎదిరించేటప్పుడు జరిగే కథ. మరి, ఇంకో తత్వాన్ని ఎదిరించడమే గాక, దానిని చాలవరకు అవలంబించడం న్యాయసమ్మతం అనుకునే ధోరణిలో ఇక వేలంవెర్రి వుండదా?

◆ ◆ ◆

మికోయాన్ మంత్రమహిమ ఏమైనా విదితమయినదా? చటుక్కున అది ప్రత్యక్షం గాదు. కలిసి ఎదురెదురుగా, మంచిగా మాట్లాడుకునే వరకు వచ్చింది. ప్రభుత్వ స్థాయిలో యింతవరకు వచ్చినా, అమెరికన్ జనసామాన్య స్థాయిలో యింకా ఈ సౌమ్యభావం రాలేదు. ఒక ప్రాంతంలో 'మికోయాన్ యిక్కడకొస్తే, అది మనకు దుర్దినం' అని ఒక ప్లాకర్డు అన్నారు. మికోయాన్ కృదంవల్ల హతమార్చి, అణగారిపోయిన నిర్దోషులందరి ఆత్మశాంతికి ప్రార్థిస్తూ, యిప్పటికీ యింకా కోట్లాది ప్రజలను గుప్పిట్లో పెట్టుకొని అణగార్చే పద్ధతికి ప్రతినిధియైన మికోయాన్ రాకను దుర్దినంగా భావించడం సాధ్యంగాదని అయన అన్నారు.

కమ్యూనిజంపట్ల మమకారులెందరో, విముఖులెందరో; సహాయకులెందరో, దానికి బద్ధద్వేషులంతకంటె ఎక్కువగా వున్నారు. కమ్యూనిజంతో సహజీవనం ఏమీ అంటీ-అంటనివారికి జరిపోతుంది గాని, హృదయం ఆవేశం గలవారు కమ్యూనిజంతో కలియలేరు. కమ్యూనిజమును గ్రుడ్డిగా ఎదిరించే కూటాల్లోగూడా కలియలేరు. కాని అమెరికా స్థితి అట్లా లేదు. అమెరికన్లు ఒక విధంగా కమ్యూనిజమంటే గిట్టని కూటమిలో పరికైనవారేనైరి. వారు పంతో పంతో కమ్యూనిజంతో సహజీవనానికి అంగీకరించడం బహు కష్టం. కాని ప్రపంచశాంతికి, కమ్యూనిజమును మెచ్చక-విధిలేక దానిని సహించే సహజీవనం అవసరమైనదే, కార్యవాదులైన అమెరికన్లు సరేనంటారేమో!

మికోయాన్ భాయ్-ఐక్ భాయ్ (భాయీ-భాయీ అనవచ్చునా!) సంభాషణలు ముగిందాలోలేదో, ఈరాన్ ప్రభుత్వానికి రష్యా ప్రతిముఖం పంపింది. 'మీరు మా వైరివర్గానికి సాయపడే పనులు చేస్తే, మా సేనలు మీ-మా సరిహద్దులుదాటి లోనికి నిమిషంలో రాగలవు' అని రష్యా హెచ్చరిక చేసింది.

ఇదీ స్థితి!

◆ ◆ ◆

మికోయాన్ అమెరికాయాత్ర ప్రస్తుతం కృశ్చేవుకు కొంతవరకు ఉపకరించినా, తనకే మున్ముందు అత్యధికంగా ఉపయోగించవచ్చును. సుప్రసిద్ధుడైన 'ఓల్డ్ మాన్' (అంగ్లేయుడు) జోశ్యం నిజమైతే 1962లో కృశ్చేవు అనుసరించే ధరతే తెలియరానిది. రష్యా భాగ్యవిధాత కాగలడు. మాలెంకోవ్ పోయి, బుల్గానిన్ వచ్చి, అతడుపోయి కృశ్చేవ్ రాగాలేదా, కృశ్చేవ్ పోయి మికోయాన్ రాకూడదా? రాదగినవాడు కాడా? తెలివైన మికోయాన్ హయాంలో రష్యాకు శుభము కావచ్చును; లోకకల్యాణం కొరకు కూడా మికోయాన్ కృషిచేస్తే, ప్రపంచానికి మేలే కావచ్చును. ఇటువంటి అయిగేగియి శేలకోసం ఆశించి ఆకాంక్షించగం పొందడం లోకానికి యిట్టి భావనలు హాస్యాస్పదం కావచ్చును. కాని చారిత్రిక పరిస్థితుల ఒత్తిడి వలన సన్యాసిని సంరక్షణమార్గం కారాదా?

◆ ◆ ◆

కాని వర్గాలమీద, కృశ్చేవ్‌లమీద, మికోయాన్లమీద ఆధారపడి లోకశాంతి కోసం ప్రార్థనచేయడం చాలదని అనేకమంది విజ్ఞులకు తెలిసివచ్చింది. వారంతా (శాస్త్రజ్ఞులు, ఉపాధ్యాయులు, రచయితలు, విజ్ఞానులు, ప్రజాహితజీవనంలో అనేకరంగాలలో పాల్గొనేవారు 250 మంది ప్రతినిధులు, యూరప్‌లోని అనేక దేశాలనుంచి వచ్చినవారు) జనవరి 17 తేదిన లండన్‌లో ప్రొగ్రెసివ్ కర్తవ్యాన్ని (ప్రపంచశాంతి స్థాపనలో) గూర్చి ఆలోచనచేశారు. ఆ సభలో పాల్గొని భాషించిన తత్వవేత్త బెర్ట్రాండ్ రస్సెల్ హెచ్చరిక గమనించదగింది.

"తాత్కాలికంగా ప్రపంచయుద్ధం రాకుండా చేయడానికే గాక, ఇకముందు కొన్ని శతాబ్దాలవరకైనా అట్టిది రాకుండా చేయవలసిన కర్తవ్యం మనపైవున్నది. అందుకవసరమైన నాశనావసరాన్ని, సాధనాలను మనం స్వీకరించవలెను. యిది చాల కష్టమైన పనికాని మానవజాతి సంక్షేమానికి గత్యంతరంలేదు. ప్రతిదేశం తన అంతరంగిక రక్షణకు కావలసిన సాయుధబలగం తప్ప మిగిలిన బలగాన్ని, ఆయుధసంపత్తిని ఒక అంతర్జాతీయ సంస్థ పరంగా అప్పగించవలెను. ఎక్కువ అపాయాన్ని కలిగించే ఆయుధాలు ఆ సంస్థ వద్దనే వుండవలెను. ఇప్పటి ఐక్యరాజ్యసమితి అట్టిసంస్థగా పనికిరాదు. దీనిలో కొన్ని దేశాలింకా లేవు. అంతేగాక అన్ని దేశాలకు ఏక ప్రతిపత్తి వుండటంచేత చిన్నదేశాలకు గొప్ప పలుకుబడి చేకూరింది."

ఈ శీర్షికలో, ఈ విషయానికి సంబంధించి వ్యాఖ్యానిస్తూ, యిట్టి సూచన పలుమారు చేయబడినదని సహృదయులైన పాఠకులు గమనింతురుగాక!

నిజంగా ఆలోచించి చూడండి; దేశాలమధ్య వున్న పాతకాలపు భేదాలు వారి దోషవృత్తి ఫలితాలు నాటికి నాటికి పటాపంచలై సమసిపోతున్నవి. ఇతరదేశాలుకూడా ఈ పోటీలోకి వచ్చిపడుతున్నవి. చంద్రుడు దూరం, బుధగ్రహం వీనస్ (......) ఆగ్రరాజ్యాలకు అందవచ్చును. ప్రస్తుతంలో ఎవరికి చంద్రమండలం అధీనమైతే, వారు కీర్తిప్రతిష్ఠలపైవుండే మందూ కాలమీద నిప్పులుగురిపించే అవకాశం వున్నది. ఆకాశమార్గాన వెళ్లే రాకెట్లు, వరకు వచ్చినవంటే, తమ శత్రువులైన దేశాలు ప్రక్కనేవుంటే వాటిని దాటించి ఆవల శత్రుదేశాలమీద అగ్నివర్షం కురిపించే 'స్పేస్' ఆయుధాలకోసం ఎలెక్ట్రిక్ కంప్యూటర్ల సాయంతో అమలులోకి రాగల అవకాశమున్నది.

అందువలన ప్రభుత్వ ముఖ్యులపైమాత్రమే ఆధారపడి, మనం శాంతిని లోకంలో పొందలేము.

ప్రభుత్వాల మర్యాదస్థానాన్ని అవలంబించకుండావుండే ప్రజాభిప్రాయం బలంగా ఏర్పడవలెను. అది చాలాముఖ్యం.

★ శివారెడ్డి పద్యాలు ★

మహాత్మాగాంధి

నీతిశాస్త్రనిపుణుడు, పూతచారిత్రుండు,
రాజకీయశాస్త్రరంగచణుడు
మన్నలేనిమనిషి మనగాంధి తాతయ్య
అడుగుతామరలకు మడుగులిడుదు.

రిపబ్లికు దే

ఎంతమంచిగుంది యీరోజు సంక్రాంతి
పర్వదినము సకల ప్రాంతములకు,
మొన్న కమ్యూనిస్టుపార్టీకిమాత్రమ్మె
మొర్దనమ్మె, వాళ్ల దృష్టికేదు.

కాంగ్రేసు ప్రెసిడెంటు

ఎస్. పాటిలయ్యో, ఏ రాజగోపాల
చారో, కట్జూ, పంతో పెరుగెరిగిన
అన్ను తున్న వాళ్లు అలిండ్య కాంగ్రేసు
పీఠ మెక్కదగిన పెద్దవాళ్లు.

ఇందిరా గాంధి పేరు మూలించినారు
స్వంతపూచీతో లీడర్లు కొంతమంది
అనుభవముకొద్ది ఏ. ఐ. సి. సి. నంటగడితె,
బండదాకిరి ఆయమ్మ బాధపడద?

సంజీవి డిన్నరు

తిగని వాయువయ్య తాకొడ్డ రొట్టెల్ని,
వేడిశాస్త్ర దగ్గ కోడికుర్మ,
పొట్టచెరిగిపోద్ది పోలాక సంజీవి;
డిన్నరులకు ఖరులు నమ్మబంపు.

రష్యాయాత్ర

ముస్లిములకు చాల ముఖ్యమ్ము మక్కాంటె,
ఎల్ల క్రైస్తవులకు యెరుసలేము,
కాశి హైందవులకు, కామ్రేడ్ల కామాస్కో
రష్య పుణ్యస్థలము రామరామ.

ఇండియాలోబుట్టి, యీపుణ్యదేశంలో
చదువు సాము నేర్చి, పదవి మెరిగి,
పాడుబుద్ధి మాస్కో పరుగెత్తిపోతుంది;
వంకబెట్టి, కిల్లో జంకమట్టి.

పయనమైనాడు నంబూద్రిపాదు మంత్రి,
హాజరైనాడు కామ్రేడు అజయఘోషు,
ఎక్కిపోయినాడు సుంద్రయ్య యేరోప్లెయిన్లో
మాస్కోపట్నంలో యేమిందో, మందలేందో.

పాక్కిపోయినరైతు, పాడుగోటి గోధుంలు
రష్యకరిగినాల్లో రాష్ట్రరక్ష
తినుగుదల్లో లేనిను తీర్థప్రసాదాలు
పట్టుకొచ్చి మనకు పంచుతాన్లె.

ఇన్ఫ్లుయింజ గాదు, ఇన్ఫ్రియా గాదు,
కడుపుకోప్పి గాదు ఖర్మజబ్బు,
క్రొత్తరకముప్యాధి కృశ్చేవుతాలూకు
మూలమందు లేదు సుందరనకు.

నీకట కృశ్చేవయ్య ప్రకటన్ల వేదాలు;
మాస్కో, లెనిను తమకు మాతపితలు;
రామతారకమ్ము రష్యన్ల రాత్రి;
యిండియాకు పుండు ఎర్రదండు.

పాసుపోర్టయిచ్చి పంపింది కాంగ్రేసు
దొరతనమ్ము నాటుపురముపరుకు,
కలనిపిరి పాము నేర్పుకుంటున్నాడు
ప్రైమినిష్టరి పగకి ఫలము లేదు.

పంచాయితీ పరిపాలన

పంచాయితీ పరిపాలన
మంచిది పక్షపు, పాతిమాడలు ఆలో
చింపండి చివరవారా
మంచిపాద్యేది లేదు ముప్పావదేహా.

పల్లెపల్లెకొక్క పంచాయితీ పెట్టి,
నేను పెట్టు వారిచేతికిస్తి,
కొన్ని చోట్ల రాగి తిన్నంతమూరండి!
బ్రతికిపోతిరండి భాగ్యలిప్తు!

ఆదర్శంబులకొఱకై
శాసనం పదశాము, సిప్రాంబండితుడండే
జీవము అంతరమించిన
మేధావుల్లెవ లేక మెంగామండో.

—

శ్రద్ధాంజలి

*

వెంకురెడ్డి, త్రివిక్రమరావు

భారతావని దాస్యబంధమ్ము పడలించి
స్వాతంత్ర్యభాగ్య మొసంగినావు!
హరిజనోద్ధరణమే పరమావధిగ నెంచి
నాల్గుదిక్కుల కాంతి నాటినావు!
జాతివైషమ్యముల్ నీతికాదని భార
తీయులకెల్ల బోధించినావు!
హిందు ముస్లిములకు పొందుగూర్చి ధరిత
దేశమ్మునకు వన్నె తెచ్చినావు!
మఱచిపోలేదు నీసేవ భరతభూమి!
తీర్చుకోలేదు నీఋణ్మ తెలుగుజాతి
పావనాకార యపర బుద్ధావతార!
దివ్యకారుణ్యమూర్తి గాంధిమహాత్మ!

దేవా! గాంధిమహాత్మా!
పావన శుభచరిత! నిన్ను ప్రణుతింపంగా
దేవతలేరాలరా, యిక
మావల్ల నగునె వినుముబోగద యాస్యచరిత్రా!

భారతావని కింతటి భాగ్యదశను
గుండె వర్పించి నీవు చేకూర్చినావు
త్రిజగములకు నాదర్శమూర్తివి, మహాత్మా!
అందుకొనుమయ్య మాదు శ్రద్ధాంజలులను!!

—

రామాయణం

(2-వ పేజీ తరువ)

కదలో, సుగ్రీవునికడలో, విభీషణునికడలో, నీకిష్టమైన మరెక్కడికో పోయి జీవింపుము. నీతోయుండు వీత్మత్రియోండు పరుని యింట నుండిన పతిని గొనలగలండు?” అని కఠిన నిష్ఠురోక్తులాడెను.

దేహమును గగుర్పాటొదవించు నిజ భర్త పరుషపు పలుకులు మనంబున ములుకులై నాటుకొనంగా సీత గడగడ వణకుచు కన్నీరు గార్చుచు విలపించెను. ఆమె నేత్రములు అగ్నివలె ప్రజ్వరిల్లంగా పతినిగని దగ్గుత్తికతో, “ఓ, వీరుండా! నీచుండు నీచురాలి వలెనట్లు నీవు నన్నిట్టి కర్ణకఠోరమైన పలుకులు పలుకు చున్నాండవు! నేను మీరు తలంచినట్లు గోష్ఠినికాను. కేవట్టి ప్రమాణము సేయుమని నను చేసెదను. నా సౌశీలమెఱింగినవైన ఈ శంక విడువుము. రావణుని తొడపై కూర్చుం డిన నింద మోపితిరి. నేను వివశనైయుండ రావణుండు నన్ను స్పృశించినాడు. కాని నా ఆశేషతో పరపురుషుని తాకినదానను కాను. అది దైవము తప్పిదము. నా దేహము పరుని వశమై యున్నప్పుడు బలహీనురాల నైన నే నెట్లు విడిపించుకొనంగలను? నా మనస్సు సర్వదా నీయందే లగ్నమైయున్నది. నీతో బహుకాలము కాపురమొనర్చిన నా గుణమును నీవు గ్రహింపకపోవుట నా దుర దృష్టము. హనుమంతుండు నన్ను వెదకుచు లంకలో నన్నుగాంచి నీ కెఱిగించినప్పుడే కడు దూరమునున్న నన్ను నీవప్పుడే విడిచి పెట్టియుండ వలసినది. నీవు నన్ను విడిచిపెట్టి నట్లు హనుమంతుని మూలమున నాకప్పుడే చెప్పి పంపియున్న ఆ నాడే ప్రాణములను వదలియుందును కదా! అట్లు జరిగిన నా జీవిత ముపై నీకు సందియము, ఈ యుద్ధశ్రమయు నీకు తప్పియుండెడిది. ప్రభూ! నీ క్రోధము నీ వివేకమును మఱుగుపఱచుటచే నీవు కేవలము పామరుని మాడ్కి యుక్తాయుక్త జ్ఞానములేక నా స్త్రీత్వమునే పరిగణించుచు నా శీలమును పరీక్షింపనైతివి. నీవంటి పర్యంకమున జన్మిం చిన మానవుండు ఇట్టి నీచపు మాటలాడునే? నా ప్రభువులు నేను జనకమహారాజు పుత్రిక నని మఱచితిరి కాబోలు. నేను వాస్తవ ముగా పుడమినుండి పుట్టినదానను; అయోని జను. నాకు మీ మీద నుండిన భక్తిని, ప్రేమను, పాతివ్రత్యమును త్రోసి పుచ్చు చున్నారు.” అని పలికి సీత ఖిన్నురాలైయున్న లక్ష్మణునివైపు తిరిగి, “సౌమిత్రీ! అవమా నపరుయున్న నాకు చితిపేర్చి చితిదేహ. నీవు వెం టనే చితిని పేర్చుము. భర్తచే తిరస్కృతనైన నేను అగ్నిఁజొచ్చి ప్రాణములఁ దొలగెదను.” అని లక్ష్మణునికి చెప్పెను.

అంత లక్ష్మణుండు రాముని ముఖము మాడ, రాముని ముఖభావము సీత అభిప్రా యమునకు సమ్మతము గానుండుటచే నతండు చితిని పేర్చెను. తర్వాత సీత తలవంచుకొని మెల్లంగా శ్రీరామునకు ప్రదక్షిణముగావించి చితిసమీపించి చేతులుజోడించి, “ఓ అగ్ని హోత్రుండా! నేను పవిత్రమైనదాననని ఎఱింగితివేని నన్ను రక్షింపుము. ఓ లోక సాక్షీ! నేను దోషరహితమైన పరిశుద్ధమైన ప్రవర్తన కలిగి యుండినదాననైనచో నన్ను కాపాడుము. సూర్యచంద్రులు, ప్రాతస్సాయం సంధ్యలు, అహోరాత్రములు, వాయువు, దిశలు, ఈ భూదేవి మొదలగు వేల్పులు నా పవిత్రచరితము నెఱింగియుండిరేని ఓ అగ్ని హోత్రుండా, నన్ను రక్షింపుము” అనిపలికి అగ్నికి ప్రదక్షిణముగావించి యందు ప్రవే శించెను. ముల్లోకములవారును వీక్షించు చుండఁగా మైథిలి అగ్నిప్రవేశముగావించెను.

(సశేషము)

—

పిఠాపురం శర్మగారి
తేలుమందు (రిజిష్టర్డు)
15 నిమిషములలో గుణము.
24 చిల్లల సీసా రూ. 1-50. ఖర్చులు వేరు.
తేలుమందు డిపో - తణుకు
పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

జమీన్‌రైతు చందా

1 సంవత్సరమునకు	రూ. 10-0-0
6 నెలలకు	5-0-0
విడి ప్రతి	0-3-0

ఇల్లు అమ్మబడును

* * * *

నెల్లూరు జేమ్సుగార్డను (ఎక్స్‌టెన్షన్)లో 35 అంకణముల ఖాళీ జాగాలో కట్టియుండు మూడ్వైన యింటిని అమ్మ బడును. ఎలక్ట్రిసిటీ, కావి అన్ని వసతులు వున్నవి. వివరములకు:

— కె. కాంతమ్మ, (ఆత్మకూరు)

నందలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 59 of 51. E. P. 204 of 58.
K. C. P. కంపెనీ లిక్విడేటర్ వైపార్టీ లర్ K. రామిరెడ్డి. సాకిన్. పాటూరు. రాజంపేట తాలూకా —వాది.
హమూరు రామక్క - సాకిన్ - పెద్దకోరం పాడు మజరా, పెరుమాళ్ళపల్లె. రాజంపేట తాలూకా —2-వ ప్రతివాది.

యీ నెంబరులో వాది నీ భర్త తాలూకు స్థావరాస్థిని వేలమువకుకోర యీంటున్నారు. మరియు పదరుఆస్థి యీ లమ జరుగుటలో వారి కుంటా యితర వాలందార్లతో పాటు వసాల చేయుటకు కోరియుంటున్నారు. యిం దును గురించి నీకు ఆక్షేపణలు వున్నయెడల 12-2-59 తేదిన పై కోర్టులో తెల్పుకొనేది.

—యం. రాఘవరెడ్డి - వాదికర్నకేటు.

తణుకు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. No. 60 of 1958.
చర్ల సత్యవతి వగైరాలు —పిటీషనర్లు.
పురాణపండ మహాలక్ష్మి—రెస్పాండెంట్లు.
పిటీషనర్లుతరఫు Advertisement వాయిదా 18-2-1959 తేది.

లేటు చర్ల వెంకటరత్నంకు “Alliang, Undsterlt Garter Life Insurence Bank Ltd.”లో Policy No Q Z 26294 బాపతు రూ. 1000/- లు యీ పిటీషనర్లు తీసుకొనుటకు Succession Certificate యివ్వించవలసినదిగా యీ నెంబరు పిటీషన్ దాఖలు చేసినారు. పదరు విషయములలో ఆక్షేపణలు వున్నవారు వాయిదాకాడు పై కోర్టుకు హాజరై తెలియజేసుకోవలెను.

—కొండూరి వెంకటేశ్వర్లు - అడ్వకేటు.

బాపట్ల డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 88 of 57. E. A. 777 of 58.
పంగిటి పురుషోత్తం —పిటీషనరు.
నెకను పుల్లారావు —రెస్పాండెంటు.

యీ నెంబరులో మయినరు మాదాసు లక్ష్మీనరసమ్మకు గార్డియనుగా మాదాసు సూర్యనారాయణను తొలగించి పిటీషనరును గార్డియనుగా నియమించవలెనని కోరుచూ పిటీ షన్ దాఖలు చేయగా నోటీసు నిమిత్తము 19-2-59 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు. ఆక్షేపణలున్న తెలుపుకోవలెను.

—కేశిరాజు కృష్ణయ్య,
పిటీషనరు అడ్వకేటు.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (రిజిష్టర్డు)
పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును
డాక్టర్ పిళ్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్
19, పక్షిలంమార్కవీధి - మైలాపూరు - మద్రాసు-4. ఫోను నెం. 71354 నెం.
బ్రాంచి:- 7, సారంగపాణికోవెల కూచ్చువీధి - కుంభకోణము.
అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును

వార్తలు-వ్యాఖ్యలు

బాగ్దాద్ కూటమి

"కమ్యూనిజంనుంచి రక్షణ" అనే సాకుతో బాగ్దాద్ రాజ్యాలకూటమి ఏర్పడింది. ఆసియారాజ్యాలైన పాకిస్తాన్, ఇరాక్, ఇరాన్, టర్కీలతోను పశ్చిమరాజ్యాలైన బ్రిటన్ ప్రాముఖ్యంగా ఇందులో చేరినవి. పశ్చిమాసియాలో పశ్చిమ రాజ్యాల ప్రాబల్యాన్ని నిలబెట్టుకోవడానికి యీ కూటమిలో చేరిన ఆసియారాజ్యాలను తమ స్వప్రయోజనాలకు వినియోగించుకో ప్రయత్నించడం పశ్చిమ రాజ్యాల సంకల్పమైతే, బ్రిటన్ అమెరికాల నుండి ఆయుధాలను, ఆర్థిక సహాయాన్ని పొంది, యిరుగుపొరుగు దేశాలపై విరుచుకుపడి, తమ సరిహద్దులను విస్తరింపజేసుకో ప్రయత్నించడం పాకిస్తాన్, టర్కీ, ఇరాక్, ఇరాన్ రాజ్యాల ఆశయం. కాబట్టే ఇరాన్ పాకిస్తానులతో అమెరికా సైనికసంధి విషయంలో పేచీలువచ్చాయి. పరస్పర వైరుధ్యంగల ఆశయాలతో కూడిన కూటమి అయినందువల్లనే యీ కూటమి ఆశయం నెరవేరలేదు. క్రిందటి సంవత్సరం ఇరాక్ ఈ కూటమినుండి వైదొలగడంతో బాగ్దాద్ సంధి కొంతవరకు బలహీనమైనది. ఈ వారం కరాచీలో జరిగిన బాగ్దాద్ సంధి రాజ్యాల సమావేశంలో బాగ్దాద్ సంధి నిష్ఫలమైనదనీ, నిరుపయోగమైనదని ఇరాన్ ప్రధానమంత్రి చేసిన విమర్శ ఎవరికీ ఆశ్చర్యం కలిగించలేదు. కమ్యూనిజంనుంచి ప్రజాస్వామ్యాన్ని రక్షించడం బాగ్దాద్ సంధి లక్ష్యమైతే, యీ కూటమికి చెందిన రెండు రాజ్యాల్లో ప్రజాస్వామ్యం అంతరించి సైనికపాలన నెలకొనడంతోనే, యీ సైనిక కూటమిపస తేలిపోయింది. ఈ రక్షణసంస్థలు ప్రపంచశాంతిని కాపాడలేవని యికనైనా అగ్ర రాజ్యాలు గుర్తించడం అవసరం.

పాకిస్తాన్ భూసంస్కరణలు

ఎట్టకేలకు ప్రజల అసంతృప్తినుండి బయటపడడానికి పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వంకూడ భూసంస్కరణలు అమలుచేయబోతున్నది. ఈ సంస్కరణలు ప్రస్తుతం పశ్చిమ పాకిస్తానుకే పరిమితం కాగలవు. 500 ఎకరాలకు మించిన భూవసతి కలిగివుండరాదనేది పాక్ భూసంస్కరణల ఉద్దేశ్యం. మిగులు భూమిని కౌలుదార్లకుగాని తిరిగి రైతులకుగాని విక్రయిస్తారట. 500 ఎకరాల భూపరిమితి చాలమందికి హాస్యాస్పదంగా కనిపించవచ్చుగాని, పశ్చిమ పాకిస్తానులోని భూస్వామ్యవిధానం పరికించినప్పుడు అదే విప్లవకరంగా తోచకతప్పదు. ఇండియాలో జరిగినట్లుగా, సంస్థానాధీశుల, జమీందారీ జాగీర్దారీలరద్దు, పాకిస్తానులో యింతవరకు జరగలేదు. స్వాతంత్ర్యం [illegible] భూస్వాములు అక్కడ [illegible] మాత్రమే. అక్కడ రైతాంగం ఎక్కువభాగం కౌలుదార్లుగావుండి, పంటలో సామాన్యపద్ధతి అమలు జరుగుతున్నది. పంజాబులో నూటికి 50 మంది రైతులకు, మొత్తం భూముల్లో నూటికి ఒక వంతుకూడా లేదు; నూటికి 95 పాళ్లు పెద్ద భూస్వాములక్రిందనే వుంది. సింధు రాష్ట్రంలో పరిస్థితి యింకా దారుణం. నూటికి 50 వంతులభూమి నూటికి [illegible]గావున్న భూస్వాములక్రిందనే వుంది. 124 మంది జాగీర్దారులక్రింద పదకొండులక్షల ఎకరాలు, 3 వేలమంది భూస్వాములక్రింద 60 లక్షల ఎకరాలు కలవు; 5 వేల ఎకరాల భూవసతికలవారు 394 మంది కలరట. ఉత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రంలో సాగులోవున్న భూమిలో సగం కొద్దిమంది భూస్వాములక్రిందనే వుంది. సింధులో నూటికి 80, పంజాబులో 56, సరిహద్దురాష్ట్రంలో 50 వంతులభూమిని సాగుచేసే కౌలుదార్లకు ముందు రక్షణ కల్పించడం అవసరం. మిగులుభూమిని అమ్మకం చేయాలనే ప్రతిపాదన, అసలు భూసంస్కరణల ఆశయాన్నే దెబ్బతీస్తున్నదేమో!

సైన్సు కాంగ్రెసు

ఇండియా సైన్సు కాంగ్రెసు సమావేశాలు యిటీవల ఎక్కువ ప్రాధాన్యం వహిస్తున్నవి. ప్రతి ఏటా మూడు నాల్గు వందలమంది విదేశాల ప్రతినిధులు (ముఖ్యంగా శాస్త్రజ్ఞులు) యీ సమావేశాల్లో పాల్గొనడం ప్రజలదృష్టిని ఎక్కువగా ఆకర్షిస్తున్నది. ఈ సంవత్సరం ఇండియాలో సైన్సు కాంగ్రెసు 46వ వార్షిక మహాసభ, ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయ యాజమాన్యమున జరిగింది. దానికి ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ ప్రారంభోత్సవం చేశారు. గణితం, స్టాటిస్టిక్సు, ఫిజిక్సు, కెమిస్ట్రీ, జియాలజీ, జాగ్రఫీ, బొటనీ, జూలజీ, ఎంటొమాలజీ, ఆంత్రొపాలజీ, ఆర్కియాలజీ, వైద్య, పశుసంతానాభివృద్ధి, ఇంజనీరింగ్, ఖనిజశాస్త్రాలకు సంబంధించి పదమూడు విభాగాలుగా శాస్త్రజ్ఞులు విడిపోయి, ఆయా ప్రత్యేక శాస్త్రీయ విజ్ఞాన విషయాలపై ఆసక్తితో కూడిన చర్చలు జరిపారు. బ్రిటిష్ [illegible] ఫిలిప్స్ [illegible], అమెరికాలో మార్క్, క్రైకిలియస్, పెట్రిక్ ఏ-వాక్స్‌మన్, నీల్స్ బోర్ గార్లు, డాక్టరు స్టిక్షినటి ప్రముఖ విదేశ శాస్త్రజ్ఞుల [illegible] యీ ఏడాది గొప్ప శోభ కలిగింది.

ఇండియాలోకూడ శాస్త్రీయ పరిశోధన బాగానే జరుగుతున్నది. వివిధ శాస్త్రీయ రంగాలకు సంబంధించి మన దేశంలో పదునాలుగు జాతీయ పరిశోధనాగారాలు పనిచేస్తున్నవి. ఇండియా శాస్త్రీయ పరిశోధనా సంస్థవారు, గత సంవత్సరం దాదాపు 282 పరిశోధన పత్రాలను ప్రకటించింది. కాని మన దేశ అవసరాల దృష్ట్యా, యిప్పుడు జరుగుతున్న శాస్త్రీయ విజ్ఞాన కృషి చాలదు. దేశం పారిశ్రామికంగా, సాంకేతికంగా పురోభివృద్ధి గాంచాలంటే, మన దేశంలో యింకా ఎక్కువగా శాస్త్రీయ పరిశోధన కృషి జరగడం అవసరం.

శాసనసభ్యుని మృతి

బందరు కాంగ్రెసు శాసనసభ్యుడు శ్రీ కొల్లిపర రమణయ్యనాయుడుగారు, తన 70వ ఏట గుండెజబ్బుతో బందరులో, యీ నెల 28న మరణించారని తెలియజేయుటకు విచారిస్తున్నాము. ఆయన కుటుంబానికి మా సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాము.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore.